

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Ekonomika provozu soukromé stáje

Marína Madacka

© 2017 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Marína Madacka

Podnikání a administrativa

Název práce

Ekonomika provozu soukromé stáje

Název anglicky

Economy of private stable operation

Cíle práce

Hlavním cílem práce je vyhodnocení ekonomiky soukromé stáje zabývající se poskytováním ustájení koní pomocí vybraných ukazatelů finanční analýzy, následné srovnání s ekonomickou situací stáje ve formě tělovýchovné jednoty a následný návrh optimalizace provozu.

Dílní cíle:

- 1) charakteristika stáje
- 2) vymezení vstupů
- 3) zhodnocení ekonomické situace vybranými ukazateli finanční analýzy
- 4) komparace ekonomických situací zvolených stájových forem
- 5) návrh na zlepšení ekonomické situace

Metodika

Úvodem bude charakterizována vybraná stáj a následně s pomocí metod finanční analýzy bude provedeno zhodnocení ekonomické situace. Výstupy finanční analýzy budou sloužit ke komparaci s dalšími formami chovu koní. Závěrem vlastní práce bude koncipován návrh optimalizace ekonomické situace první stáje.

Harmonogram:

1. Úvod 05/16
2. Cíl 05/16
3. Metodika 05/16
4. Literární rešerše 09/16
5. Výsledky 12/16
6. Závěry 03/17

Doporučený rozsah práce

40 str.

Klíčová slova

kůň, ekonomika stáje, provoz stáje, ustájení koní, soukromá stáj

Doporučené zdroje informací

DUŠEK, J. *Chov koní*. Praha: Brázda, 1999. ISBN 80-209-0282-1.

KALOUDA, F. *Finanční analýza a řízení podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. ISBN 978-80-7380-591-3.

MISAŘ, D. *Vývoj chovu koní v Čechách, na Moravě a na Slovensku*. Praha: Brázda, 2011. ISBN 978-80-209-0383-9.

RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3308-1.

VOCHOZKA, M. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3647-1.

WARAN, N. *The welfare of horses*. Springer, 2007. ISBN 978-0-306-48215-1.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Michal Malý, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 28. 2. 2017

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 3. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 03. 03. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Ekonomika provozu soukromé stáje" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. března 2017 _____

Poděkování

Rád(a) bych touto cestou poděkoval(a) doc. Ing. Michalovi Malému, PhD. za cenné rady, připomínky a vstřícnost při vypracování závěrečné práce.

Dále děkuji panu Martinovi Vaškovi za čas, ochotu a vstřícnost při získávání potřebných informací a materiálů k práci.

Ekonomika provozu soukromé stáje

Souhrn

Bakalářská práce vymezuje podmínky a standardy právního i zootechnického rázu pro poskytování ustájení koní. Nejsou opomenuty ani zásady, které jsou nutné pro dodržení welfare koní. Dále je provedena charakteristika všech tří stájí, kterými se práce zabývá. Součástí charakteristiky stájí je také zhodnocení dodržování standardů dle teoretických východisek. Klíčovým subjektem práce je stáj Alfa, stáj Beta představuje totožnou stáj v době, kdy byla vedena jako spolek – tělovýchovná jednota, stáj Gama pak představuje zcela jinou stáj srovnatelného druhu. Ve vlastním zpracování je provedena finanční analýza všech tří stájí pomocí vybraných metod dle metodiky práce. Poté je provedeno zhodnocení výstupů finanční analýzy jednotlivých stájí, v další části vlastního zpracování je pak provedena komparace mezi stájemi. Z hlediska porovnání ukazatelů a při zohlednění časového vývoje je v nejlepší ekonomické situaci stáj Alfa. Závěrem je vypracován návrh na optimalizaci ekonomické situace stáje Alfa v podobě zahrnutí dalších činností do oboru podnikání.

Klíčová slova: ekonomika stáje, provoz stáje, ustájení koní, kůň, soukromá stáj

Economy of private stable operation

Summary

Bachelors thesis defines legal and zootechnical conditions and standards of horse stabling. There are not forgotten principles necessary for horse welfare compliance. Further the characteristic of all three stables occurring in thesis is done. The part of characteristic is the evaluation of standards from the theoretical basis accomplishment. The key subject of thesis is stable Alfa. Stable Beta represents the same subject during the phase when it was founded as sport association – riding club. Stable Gama represents other stable of comparable kind. A financial analysis deals with all three stables by chosen methods per methodology of work. In the following part are outputs of financial analysis evaluated. After that the comparison of economic situation of stables is done. According to indicators of financial analysis and consideration of the time evolution stable Alfa has the best financial situation. The results of work are followed by suggestion of improvements to help stable Alfa optimize its economic situation in the form of including other activities into branch of business.

Keywords: economy of stable, stable operation, horse stabling, horse, private stable

Obsah

1 Úvod.....	10
2 Cíl práce a metodika	11
2.1 Cíl práce	11
2.2 Metodika	12
2.2.1 Finanční analýza	12
3 Teoretická východiska	26
3.1 Právní předpisy upravující chov koní v České republice.....	26
3.2 Hlavní zásady ustájení.....	27
3.2.1 Typy ustájení.....	29
3.2.2 Zásady welfare	31
3.3 Trend v České republice.....	34
3.3.1 Počty koní	35
3.3.2 Počty chovatelů koní.....	36
4 Vlastní zpracování.....	37
4.1 Charakteristika srovnávaných stájí	37
4.1.1 Stáj Alfa	37
4.1.2 Stáj Beta.....	39
4.1.3 Stáj Gama.....	40
4.2 Finanční analýza.....	41
4.2.1 Horizontální a vertikální analýza – stáj Alfa	41
4.2.2 Ukazatele finančního zdraví	51
5 Shrnutí.....	63
5.1 Komparace ekonomické situace stájí	63
5.2 Návrh na optimalizaci situace stáje Alfa.....	66
5.2.1 Zařazení kovářské činnosti	67
5.2.2 Zařazení přepravy koní	68
5.2.3 Zvýšení ceny ustájení.....	68
6 Závěr.....	70
7 Bibliografie.....	72
8 Přílohy	74

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Počty koní.....	35
Tabulka 2 - Počty chovatelů koní v ČR.....	36
Tabulka 3 - Horizontální analýza rozvahy – Alfa.....	41
Tabulka 4 - Horizontální analýza VZZ – Alfa.....	44
Tabulka 5- Vertikální analýza rozvahy – Alfa.....	47
Tabulka 6 - Vertikální analýza VZZ – Alfa.....	50
Tabulka 7 - Ukazatele rentability stáje Alfa	51
Tabulka 8 - Vývoj výsledku hospodaření v letech 2009-2011 stáje Beta.....	52
Tabulka 9 - Ukazatele rentability stáje Gama.....	53
Tabulka 10 - Ukazatele aktivity stáje Alfa	54
Tabulka 11 - Ukazatele aktivity stáje Beta	55
Tabulka 12 - Ukazatele aktivity stáje Gama	56
Tabulka 13 - Ukazatele likvidity stáje Alfa	57
Tabulka 14 - Ukazatele likvidity stáje Beta.....	58
Tabulka 15 - Ukazatele likvidity stáje Gama.....	59
Tabulka 16 - Ukazatele zadluženosti stáje Alfa.....	60
Tabulka 17 - Ukazatele zadluženosti stáje Beta	61
Tabulka 18 - Ukazatele zadluženosti stáje Gama	61
Tabulka 19 – Komparace – vybrané ukazatele finančního zdraví.....	63

Seznam grafů

Graf 1- Počty koní – trendová funkce.....	36
Graf 2 - Vývoj aktiv stáje Alfa v letech 2012-2013	42
Graf 3 - Vývoj oběžných aktiv stáje Alfa v letech 2012-2014	43
Graf 4 - Vývoj pasiv stáje Alfa v letech 2012-2014	44
Graf 5 - Vývoj výkonů stáje Alfa v letech 2012-2014	45
Graf 6 - Vývoj nákladů a zisku stáje Alfa v letech 2012-2014.....	46
Graf 7 - Struktura celkových aktiv stáje Alfa v letech 2012-2014.....	47
Graf 8 - Struktura oběžných aktiv stáje Alfa v letech 2012-2014	48
Graf 9 - Struktura pasiv stáje Alfa v letech 2012-2014	49
Graf 10 - Struktura nákladů stáje Alfa v letech 2012-2014.....	51
Graf 11 - Vývoj rentability vlastního kapitálu.....	64
Graf 12 - Vývoj pohotové likvidity	65

1 Úvod

Práce nahlíží do problematiky provozu stáje soukromého majitele, který zajišťuje ustájení a provoz stáje majitelům konkrétních koní. Nejde tedy o subjekt, kterému patří ustájená zvířata, jde o subjekt, který ustájení koní pouze zajišťuje a provozuje s ním nezbytně spjaté záležitosti (jízdárna, výběhy, místování boxů, pravidelné krmení zvířat, ...).

V práci je zhodnocena ekonomická situace stáje pomocí vybraných metod finanční analýzy. Dále je provedeno srovnání ekonomické situace se stájí obdobného a srovnatelného druhu a také srovnání z dob, kdy první stáj byla vedena jako tělovýchovná jednota. V další části práce obsahuje vyhodnocení, který ze srovnávaných subjektů je na tom ekonomicky nejlépe a nabízí návrh na zlepšení ekonomické situace první soukromé stáje.

Pro účely práce bylo využito účetních a ekonomických výkazů stáje, která je situována na jižním okraji hlavního města Prahy, a je provozována soukromým majitelem, který si pronajímá pozemek a budovy potřebné k provozu. Z důvodu ochrany osobních údajů je stáj v práci dále jmenována jako stáj Alfa. Totožná stáj v období zápisu jako tělovýchovná jednota je označena jako stáj Beta. Stáj srovnatelného druhu, jejíž ekonomická situace je dále v práci též hodnocena a srovnávána, je označena jako stáj Gama. Stáj Gama disponuje obdobně velkým prostorem a disponibilních míst k ustájení, proto byla zvolena jako vhodná stáj ke srovnání. Taktéž se jedná o stáj soukromého rázu, která pouze zajišťuje ustájení pro koně a provoz s tím nutně spjatých záležitostí.

Znalosti získané studiem oboru Podnikání a administrativa na České zemědělské univerzitě v Praze jsou klíčovými prvky pro tvorbu této práce. Zejména pak znalosti z oboru ekonomie, účetnictví a ekonomiky podniku jsou využívány při finančním řízení a plánování ekonomiky provozu soukromé stáje, což je hlavní náplní práce. V neposlední řadě toto platí i naopak – mnohaleté zkušenosti získané právě při výpomoci provozování stáje pomohly v nastínění dané situace a také dopomohly k lepšímu povědomí o situacích, které jsou vysvětlovány ve výuce tohoto oboru.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem práce je zhodnocení ekonomické situace provozu stáje soukromého majitele (stáje Alfa) charakterizované v první části vlastní práce pomocí vybraných ukazatelů finanční analýzy, následné srovnání se stejnými ukazateli u jiného srovnatelného subjektu (stáje Gama) a také srovnání s ekonomickou situací z dob, kdy byl první analyzovaný subjekt veden jako tělovýchovná jednota (stáj Beta), včetně návrhu na zlepšení ekonomické situace.

Dílčí cíle práce:

- podrobná charakteristika prvotní soukromé stáje, u které bude provedena finanční analýza
- vymezení vstupů výrobního faktoru práce na základě polostrukturovaného rozhovoru s provozovateli stájí
- zhodnocení ekonomické situace stájí Alfa, Beta a Gama vybranými ukazateli finanční analýzy
- komparace ekonomických situací stáje Alfa, Beta a Gama
- návrh na zlepšení ekonomické situace stáje Alfa

V práci je provedena charakteristika všech tří srovnávaných stájí. Zvláštní důraz je kladen na stáj Alfa, neboť se jedná o klíčový subjekt práce. V rámci charakteristiky jsou vymezeny vlastnosti jednotlivých stájí a je zhodnoceno, zda tyto vlastnosti vyhovují z hlediska podmínek pro ustájení zvířat specifikovaných v teoretických východiscích práce.

Na základě polostrukturovaných rozhovorů s provozovateli jednotlivých stájí byly vymezeny vstupy výrobního faktoru. Výstupem rozhovorů jsou zejména účetní výkazy, které byly v práci dále využity k výpočtům. Kompletní účetní výkazy jsou součástí příloh práce.

Pro zhodnocení a komparaci ekonomické situace stájí mezi sebou byly zvoleny některé ukazatele finančního zdraví dle metodiky práce. Jelikož je stáj Alfa prvotním a klíčovým subjektem v práci, je navíc zakomponována horizontální a vertikální finanční analýza ke zřehlednění struktur majetku stáje Alfa. Následně je provedena komparace ekonomických

situací všech tří stájí pomocí vybraných finančních ukazatelů a na závěr kapitoly je určena stáj s nejlepšími ekonomickými výsledky.

V poslední části vlastní práce je vyhotoven návrh na optimalizaci prvotní srovnávané stáje Alfa.

2.2 Metodika

Práce podrobně nahlíží do problematiky provozu konkrétní stáje jako takové. Nedílnou součástí práce je podrobná charakteristika a vysvětlení vybraných ekonomických metod, podle kterých pak ekonomika konkrétní stáje byla hodnocena a srovnána s ekonomikou jiné srovnatelné stáje.

Teoretická východiska se zpočátku věnují vymezení základních pojmů a předpisů upravujících chov koní v České republice. Dále nahlíží i do welfare koní a podmínek, které jsou pro chov koní vhodné.

Ve vlastním zpracování je nejprve charakterizována konkrétní soukromá stáj, poté je provedeno zhodnocení ekonomické situace dle vybraných ukazatelů finanční analýzy.

Vybranými stejnými ukazateli finanční analýzy je pak zhodnocena finanční situace stejné stáje v období, kdy stáj byla vedena jako tělovýchovná jednota.

Dále je stejným způsobem zhodnocena ekonomická situace jiné stáje obdobného druhu.

Nedílnou součástí vlastní práce je srovnání ekonomické situace provozu prvotní stáje se situací stejné stáje v době tělovýchovné jednoty a také srovnání s ekonomickou situací zcela jiného srovnatelného provozu.

V poslední části vlastní práce je obsažen návrh za zlepšení ekonomické situace prvního hodnoceného provozu.

2.2.1 Finanční analýza

Cílem finanční analýzy je především zhodnocení finančního zdraví podniku. Tuto větu je možné vyjádřit následujícím vztahem:

$$\textit{finanční zdraví} = \textit{rentabilita} + \textit{likvidita}$$

Zdroj: (Kalouda, 2016)

(2.1)

Tento cíl však není zcela udržitelný, proto je doplněn o další cíle, jako je formulace slabých a silných stránek podniku, rozbor finanční situace, definování finanční tísně podniku (Kalouda, 2016).

Finanční analýza představuje systematický rozbor dat, která jsou získána z účetních výkazů, zahrnuje hodnocení minulosti, současnosti i předpovídání budoucích podmínek. Hlavním cílem finanční analýzy je příprava podkladů pro možnost kvalitního rozhodování o fungování subjektu. Účetnictví poskytuje přesné finanční údaje vztahující se k určitému období, ale aby mohly být tyto údaje použity k hodnocení finančního zdraví podniku, musí projít finanční analýzou (Růčková, 2010).

Finanční analýza je komplexní metodou umožňující získání představy o finančním zdraví podniku. Tvorba finanční analýzy spadá do kompetencí managementu podniku a je sestavována především před finančním nebo investičním rozhodováním podniku. Finanční analýza zkoumá dlouhodobé časové hledisko a přináší informace o výkonnosti a možných rizicích činnosti subjektu. Hlavní přínos finanční analýzy vzniká porovnáním jednotlivých ukazatelů v čase a prostoru (Vochozka, 2011).

Základním cílem finančního řízení, které se odvíjí právě od finanční analýzy podniku, je zajištění finanční stability, kterou lze definovat podle dvou základních charakteristik (Růčková, 2010):

- schopnost vytvářet zisk – zajištění přírůstku majetku a zhodnocení vloženého kapitálu – tato charakteristika je považována za nejdůležitější, neboť se vlastně jedná o podstatu podnikání jako takového
- zajistit platební schopnost – je nezanedbatelný cíl, protože bez schopnosti splácet své závazky není možné, aby podnikatelský subjekt nadále fungoval

Finanční analýza není pouze součástí finančního řízení, patří například také do SWOT analýzy podniku, kde slouží jako vymezení slabých stránek ve finančním zdraví podniku, které by v budoucnosti mohly vést k problémovým situacím (Hrdý, a další, 2009).

Uživatelé

Struktura konkrétní finanční analýzy se odvíjí od požadavků a cílů jejího uživatele. Ti se rozdělují na interní a externí uživatele (Vochozka, 2011).

Interní uživatelé:

- manažeři, kteří finanční analýzu potřebují z hlediska řízení podniku, ve většině případů jsou také jejími zpracovateli
- zaměstnanci mají přirozený zájem o prosperitu zaměstnavatele, to jim dává jistotu v sociální a mzdové oblasti
- odboráři

Externí uživatelé:

- stát a orgány státu, stát je zaměřen zejména na kontrolu daní a dále využívá informace a údaje o podnikatelských subjektech pro různorodé statistické průzkumy, dále řeší přidělování finančních dávek a kontroluje podniky, které se účastní veřejných záležitostí
- investoři, kteří získávají především informace o finančním zdraví podniků, do kterých po potenciálně chtěli investovat svůj kapitál
- banky a ostatní věřitelé se na základě informací o zdraví podniku rozhodují, zda vůbec poskytnou dlužníkovi své prostředky, za jakých podmínek a v jaké výši
- obchodní partneři se zaměřují hlavně na schopnost subjektu splatit své dluhy z obchodních vztahů, sledují tedy zejména zadluženost, solventnost a likviditu podniků
- konkurenční subjekty, aj.

Vstupy

Základním vstupním zdrojem informací pro finanční analýzu je účetní závěrka. V České republice tuto oblast upravuje zejména zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví (Vochozka, 2011).

Základním předpokladem pro úspěšnost finanční analýzy jsou dostatečně rozsáhlá a kvalitní data. Proto se čerpá nejčastěji z účetních výkazů, které jsou zárukou kvalitních informací (Růčková, 2010).

Finanční analýza jako taková má dva základní cíle:

- zhodnotit finanční zdraví podniku k určitému datu – jde tedy o historický vývoj a odhadování toho, co bude následovat v blízké budoucnosti

- vytvořit kvalitní základ pro další finanční plánování – tato funkce staví na poznatcích finanční analýzy, které jsou základem pro další plánování

Pro možnost započítání finanční analýzy je zapotřebí zejména tří hlavních účetních výkazů:

- rozvaha
- výkaz zisku a ztráty
- výkaz cash flow

Tyto účetní výkazy spolu tvoří účetní závěrku, k nim se však ještě připojuje příloha, která obsahuje informace o účetní jednotce, metodách účtování, způsobech oceňování apod. (Růčková, 2010).

Práce se zabývá hodnocením údajů získaných z rozvahy a výkazu zisku a ztráty.

Rozvaha

Rozvaha představuje přehled majetku a kapitálu účetní jednotky k určitému datu. Aktiva představují majetek, který má subjekt k dispozici, pasiva pak představují kapitál, ze kterého byl tento majetek financován. Základním pravidlem v rozvaze je bilanční rovnice, kterou lze vyjádřit jako (Guerard, 2013):

Bilanční rovnice

Aktiva = vlastní kapitál + dluhy

Zdroj: (Vochozka, 2011) (2.2)

Rozvaha se dělí na aktiva a pasiva. Aktiva jsou dále dělena na dlouhodobý majetek, který představuje veškerý dlouhodobý hmotný i nehmotný majetek, například pozemky, stavby, movité věci, software, ocenitelná práva, ale také zahrnuje i finanční majetek, kam řadíme například dlouhodobé cenné papíry (Vochozka, 2011).

Pasiva jsou dále rozdělena na vlastní kapitál a cizí zdroje. Mezi vlastní kapitál je řazen základní kapitál (případně účet individuálního podnikatele) a fondy, cizí zdroje jsou pak tvořeny závazky a dluhy z provozní činnosti, ale také rezervami (Vochozka, 2011).

Výkaz zisku a ztráty

Tento výkaz zachycuje výsledek hospodaření. Představuje rozdíl mezi výnosy dosaženými v daném účetním období a náklady vynaloženými v souvislosti se získáním dosažených výnosů. Vztah mezi náklady a výnosy (Kalouda, 2016):

Zisk

$$Zisk = výnosy - náklady$$

Zdroj: (Vochozka, 2011) (2.3)

Výnosy představují peníze, které podnik získal v souvislosti se svou činností bez ohledu na to, zda již byly vyinkasovány či nikoli. Naproti tomu náklady představují finanční prostředky, které byly vynaloženy na získání výnosů. Z toho tedy plyne, že výkaz zisku a ztráty představuje pouze pohyb nákladů a výnosů, nikoli příjmů a výdajů, kterými se dále zabývá výkaz cash flow (Růčková, 2010).

Cílem analýzy výkazu zisku a ztráty je zhodnocení, jak jednotlivé položky ovlivnily hospodářský výsledek. Z toho plyne, že informace, získané právě z výkazu zisku a ztráty, jsou důležitým základem pro hodnocení ziskovosti podniku (Růčková, 2010).

V současné době se v České republice výkaz zisku a ztráty dělí na část provozní, finanční a mimořádnou, přičemž všechny části souhrnně tvoří celkový výsledek hospodaření (Vochozka, 2011).

Metody

Existuje celá řada metod finanční analýzy, které je možno při hodnocení podniku aplikovat. Při realizaci finanční analýzy by mělo být dbáno na přiměřenou volbu jednotlivých metod. Volené metody musí být vybrány s ohledem na účelnost (musí odpovídat cíli, který byl předem zvolen), nákladnost (analýza vyžaduje čas a kvalifikovanou práci, nákladnost by měla být jen taková, aby se vynaložené náklady vrátily) a spolehlivost (kvalitní využití všech dostupných dat) (Růčková, 2010).

Metod finanční analýzy existuje poměrně velké množství, lze je však rozdělit dle následujícího schématu (Kalouda, 2016):

- metody průřezové
 - technická a fundamentální analýza
 - vertikální a horizontální analýza

- metody elementární
 - poměrová analýza
 - soustavy ukazatelů
- vyšší metody
 - analýza absolutních ukazatelů
 - bankrotní modely
 - bonitní modely
 - statisticko-matematické a nestatistické metody
- rizikovitost portfolia podniku
- scoring a rating

Vertikální a horizontální analýza

Vertikální a horizontální analýza představuje základní stavební kámen pro celkovou finanční analýzu podniku. Použití těchto metod napomáhá srovnatelnosti účetních výkazů s výkazy z předchozích období a také usnadňuje porovnání daného podniku s jinými (Růčková, 2010).

Horizontální analýza

Horizontální analýzu je možno též nazvat jako analýzu časových řad. Sleduje tedy vývoj finančních ukazatelů v závislosti na čase, výstupem pak bývá časový trend daného finančního ukazatele, který dále často bývá využit pro předpověď dalšího vývoje analyzovaného ukazatele (Kalouda, 2016).

V rámci horizontální analýzy je možné použít různé indexy či difference. Jejich využitím zjistíme informace, o kolik procent se daný ukazatel změnil proti minulému období (použití indexů), či o kolik se změnil v absolutních číslech (jsou-li použity difference) (Vochozka, 2011).

Z minulého období ukazatele však pro jeho další vývoj nemusí plynout téměř nic, stejně tak jako by pro statistickou významnost naměřených trendů musely být vstupní údaje početně až ve stovkách. V neposlední řadě pak v dnešní době převažuje teorie, že budoucí výsledek není nijak ovlivněn výsledkem minulým (Hrdý, a další, 2009).

Vertikální analýza

Vertikální analýza pracuje na základě struktur vybraných ukazatelů. Předpokladem je, že se struktury v čase budou měnit. Jedná se vlastně o podíl zvolených ukazatelů na celkové

sumě aktiv nebo pasiv. Vertikální analýza tedy vlastně zkoumá strukturu aktiv či pasiv. Úkolem této struktury je podat informace o tom, do čeho podnik investoval vložený kapitál a do jaké míry byla při investování zohledněna výnosnost (Guerard, 2013).

Ukazatele finančního zdraví

Ve finanční analýze se pracuje buď s položkami přímo z účetních výkazů, nebo s čísly, která jsou od nich odvozená. Ukazatele finančního zdraví podniku se dále dělí na poměrové ukazatele a soustavy ukazatelů, práce se však dále zabývá pouze poměrovými ukazateli, které tvoří největší a nejvíce využívanou skupinu finančně-analytických ukazatelů. Ukazatele poměrové analýzy jsou definovány v šesti základních okruzích (Máče, 2013):

- rentabilita
- aktivita
- likvidita
- zadluženost
- finanční trh
- cash flow

Jedná se vždy o podíl dvou čísel, převážně převzatých z účetních výkazů. Na základě ukazatelů poměrové analýzy se pak provádí například různá srovnání v čase (Růčková, 2010).

Ukazatele rentability

Pojmem rentabilita rozumíme výnosnost kapitálu, který byl vložen, nebo je také možno říci, že měří schopnost podniku dosahovat výnosu z kapitálu, který byl investován. V případě ukazatelů rentability se nejčastěji vychází z rozvahy a z výkazu zisku a ztráty. V zásadě ukazatele rentability vyjadřují poměr zisku dosaženého z podnikání k určitému vstupu (celková aktiva, kapitál, tržby). Ukazatele rentability se všechny dají vyložit velice obdobně: udávají, kolik Kč zisku připadá na 1 Kč položky ve jmenovateli (Kalouda, 2016).

Hodnoty ukazatelů rentability by se obecně měly pohybovat výše, než jsou současné výpůjční náklady, tzn. ukazatele rentability by měly mít vyšší hodnotu než úroky v bankách (Sedláček, 2011).

Existují 4 základní ukazatele rentability (Jiríček, a další, 2008):

Rentabilita investovaného kapitálu (ROCE – Return of Capital Employed)¹

$$ROCE = \frac{EBIT}{\text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé cizí zdroje}}$$

Zdroj: (Kalouda, 2016)

(2.4)

Rentabilita investovaného kapitálu představuje, jak velký hospodářský výsledek před zdaněním a odečtení úroků získal podnik na jednu korunu investovanou věřiteli a akcionáři (Pešková, a další, 2011).

Neexistuje žádná předepsaná hodnota, jaké by mělo ROCE dosahovat, nicméně mělo by být alespoň dvakrát vyšší než současné výpůjční náklady (hlavně úroková míra). Úroková míra například u leasingu v dnešní době činí 4-8 %, ROCE by tedy měla dosáhnout alespoň dvojnásobku (Sedláček, 2011).

Rentabilita aktiv (ROA – Return on Assets)

$$ROA = \frac{\text{zisk}}{\text{aktiva}}$$

Zdroj: (Kalouda, 2016)

(2.5)

Ukazatel rentabilita aktiv je považován za jeden z klíčových ukazatelů rentability. Jde o poměr různých typů zisku a aktiv celkem vložených do podnikatelské činnosti, nerozlišuje však to, zda bylo využito vlastního kapitálu či cizích zdrojů. Proto je možné se setkat s různými variantami tohoto vztahu, například v čitateli se může vyskytovat EBIT či EAT (Knápková, a další, 2013).

Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím lepší je hodnocení rentability firmy. Při dosazení EBIT do čitatele ukazatel měří hrubou produkční sílu podniku (Sedláček, 2011).

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE – Return on Equity)

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Zdroj: (Jiríček, a další, 2008)

(2.6)

¹ EBIT = zisk před zdaněním a úroky

Ukazatel rentability vlastního kapitálu určuje, kolik Kč čistého zisku připadá na 1 Kč investované akcionáři (výnosnost vloženého kapitálu). Pomocí tohoto ukazatele mohou například případní investoři zjistit, zda jejich investice vynáší zisk poměrný k riziku investice. Pokud tento ukazatel roste, může to znamenat například zvýšení výsledku hospodaření nebo snížení vlastního kapitálu v podniku (Růčková, 2010).

Ukazatel hodnotí rentabilitu vlastního kapitálu vloženého do podnikání. Hodnota tohoto ukazatele by neměla u větších společností klesnout pod 10 %, ale i u tohoto ukazatele (jako u všech ukazatelů rentability) platí, že čím vyšší je, tím lepší je situace pro podnik (Máče, 2013).

Rentabilita tržeb (ROS – Return on Sales)

$$ROS = \frac{EAT}{tržby}$$

Zdroj: (Kalouda, 2016)

(2.7)

Jde o velmi důležitý ukazatel, co se efektivnosti podniku týká. I u tohoto vztahu je možné se setkat se dvěma variantami lišícími se v čitateli, kde je možné použít jak EAT, tak i EBIT. Ve jmenovateli se pak mohou vyskytovat tržby nebo výnosy (Jiríček, a další, 2008).

U tohoto ukazatele může být kombinace s rychlým obratem zásob a vysokým obratem tržeb lepší variantou, než vyšší hodnota rentability tržeb s dlouhým obratem zásob a nízkým obratem tržeb (Bláha, a další, 2006).

Ukazatele aktivity

Ukazateli aktivity je vyjádřena schopnost podniku využívat investované peníze. Tyto ukazatele jsou nejčastěji vyjádřeny jako počet obrátek nebo jako doba obratu. Počet obrátek znamená počet obrátů v jednom roce, doba obratu pak vyjadřuje počet dní, za jak dlouho daný obrat proběhne. Ukazatele aktivity jsou počítány jako jednotlivá část majetku k tržbám či k výnosům. Ukazatele aktivity také mohou být nazývány ukazateli vázanosti kapitálu (Pešková, a další, 2011).

Obrat aktiv (OA)

$$OA = \frac{tržby}{aktiva}$$

Zdroj: (Vochozka, 2011)

(2.8)

Tento ukazatel je maximalizační – měl by dosáhnout co největších hodnot. Jeho minimální hodnota by měla být 1. Obrat aktiv měří celkové využití aktiv, informuje o tom, kolikrát se aktiva obrátí v průběhu roku (Bláha, a další, 2006).

Obrat aktiv může být též označován jako produktivita kapitálu, který byl vložen, a slouží k měření efektivnosti využití všech aktiv podniku. Vyjadřuje, jak jsou zhodnocována aktiva výrobní činnosti podniku, přičemž nezáleží na zdroji jejich krytí (Pešková, a další, 2011).

Doba obratu aktiv (DOA)

$$DOA = \frac{\text{aktiva}}{\frac{\text{tržby}}{360}}$$

Zdroj: (Růčková, 2010)

(2.9)

Doba obratu aktiv je alternativním ukazatelem k ukazateli obrat aktiv. Vyjadřuje počet dní, za které se obrátí aktiva.

Obrat zásob (OZ)

$$OZ = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}}$$

Zdroj: (Máče, 2013)

(2.10)

Obrat zásob představuje informaci, kolikrát je určitá položka zásob v běžném období vyprodána a znovu přijata na sklad. Tedy kolikrát se dané zásoby přemění v jinou formu oběžného majetku (Kalouda, 2016).

Jinými slovy obrat zásob vyjadřuje, kolikrát se dané zásoby přemění na jinou formu oběžného majetku až po prodej výrobků nebo služeb a opětovný nákup těchto zásob (Jiríček, a další, 2008).

Doporučená hodnota tohoto ukazatele je od 4,5 do 6 (Jiríček, a další, 2008).

Doba obratu zásob (DOZ)

$$DOZ = \frac{\text{zásoby}}{\frac{\text{tržby}}{360}}$$

Zdroj: (Růčková, 2010)

(2.11)

Tento ukazatel je alternativní k ukazateli obrat zásob. Vyjadřuje však, kolik dní je třeba prodávat daný produkt, aby se zásoby zaplatily. Jinými slovy představuje počet dnů, za které se daná zásoba přemění v jiný druh aktiv (hotovost, pohledávka) (Vochozka, 2011).

Obrat pohledávek (OP)

$$OP = \frac{\text{tržby}}{\text{pohledávky}}$$

Zdroj: (Vochozka, 2011) (2.12)

Obrat pohledávek vyjadřuje, jak rychle (kolikrát) jsou přeměněny pohledávky do peněžní formy (Kalouda, 2016).

Doba obratu / splatnosti pohledávek (DOP)

$$DOP = \frac{\text{pohledávky}}{\frac{\text{tržby}}{360}}$$

Zdroj: (Kalouda, 2016) (2.13)

Opět jde o alternativní ukazatel pro ukazatel výše zmíněný – obrat pohledávek. Vyjadřuje počet dní, které uplynou ode dne vystavení faktury za prodej zboží nebo služeb do dne připsání či obdržení peněžních prostředků (Vochozka, 2011).

Jinými slovy doba obratu pohledávek vyjadřuje, za jak dlouhou dobu (průměrně) podniku zákazníci zaplatí, tedy jak dlouhou dobu jsou vázány finance podniku v těchto pohledávkách (Hrdý, a další, 2009).

Doba obratu pohledávek by měla odpovídat průměrné době splatnosti dodavatelských faktur – přibližně 30 dní (Hrdý, a další, 2009).

Ukazatele likvidity

Pojem likvidita majetku znamená schopnost daného majetku přeměnit se bez velké hodnotové ztráty na finanční hotovost. Tento pojem může být také nazýván jako likvidnost. Pojem likvidita podniku tedy znamená schopnost podniku hradit své závazky včas (Růčková, 2010).

Je důležité propojení pojmu likvidita s pojmem solventnost, je však třeba dbát na to, aby nebyly zaměňovány, neboť neznamenají to samé. Nejlépe se vztah mezi těmito pojmy dá vysvětlit na větě, že likvidita je podmínkou solventnosti. Likvidita je tedy schopnost podniku splácet své závazky včas, kdežto solventnost je schopnost splácet závazky z dlouhodobějšího hlediska. Nedostatek likvidity tedy povede k insolvenční a může způsobit následný bankrot firmy (Růčková, 2010).

Oběžný majetek dělený podle likvidnosti od nejvyšší (Hrdý, a další, 2009):

- krátkodobý finanční majetek
- krátkodobé pohledávky
- zásoby

O vztazích k výpočtu likvidity se dá obecně říci, že představují podíl toho, čím je možné platit (čítatel), k tomu, co je potřeba zaplatit (jmenovatel). Od tohoto se odvíjí tři základní ukazatelé likvidity, se kterými je možné se v praxi setkat (Růčková, 2010).

Běžná likvidita (BL)

$$BL = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobá pasiva}}$$

Zdroj: (Růčková, 2010)

(2.14)

Běžná likvidita vyjadřuje, kolikrát oběžná aktiva pokryjí krátkodobá pasiva. Při uvažování krátkého období je tedy také možné vyjádřit, kolikrát by podnik zvládl pokrýt své závazky, kdyby všechna dostupná oběžná aktiva přeměnil na hotové peníze (Růčková, 2010)

Optimální hodnota tohoto ukazatele není jednoznačná, měla by se však pohybovat mezi 1,6-2,5, zároveň by však nikdy neměla klesnout pod 1 (Růčková, 2010).

Pohotovostní likvidita (PL)

$$PL = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobá pasiva}}$$

Zdroj: (Růčková, 2010)

(2.15)

Pohotovostní likvidita vyjadřuje přesnější určení schopnosti podniku dostát svým závazkům. Přesnější proto, že v čitateli jsou odečteny zásoby, které jsou považovány za

nejméně likvidní oběžný majetek. V současných ekonomických podmínkách by však z čitatele tohoto vztahu zároveň měly být odečteny i nedobytné pohledávky (Kalouda, 2016).

Ideální hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat v rozmezí 0,7-1. V případě, že by se pohotová likvidita rovnala přesně hodnotě 1, znamenalo by to, že podnik je schopen pokrýt své závazky, aniž by byl nucen zpeněžovat svá dlouhodobá aktiva. Pokud by však byla hodnota pohotové likvidity příliš vysoká, znamenalo by to, že podnik drží příliš mnoho svých prostředků ve formě oběžných aktiv, které dosahují nejmenšího zúročení (Vochozka, 2011).

Okamžitá likvidita (OL)

$$OL = \frac{\text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobá pasiva}}$$

Zdroj: (Kalouda, 2016)

(2.16)

Okamžitá likvidita představuje nejpřesnější ukazatel likvidity, neboť vyjadřuje schopnost podniku uhradit své závazky v daný okamžik. V čitateli jsou zahrnuty pouze nejlídvinnější položky rozvahy, tedy peníze v hotovosti, na bankovních účtech ale také volně obchodovatelné cenné papíry či šeky (Růčková, 2010).

Doporučená hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat kolem hodnoty 0,2 (Vochozka, 2011).

Ukazatele zadluženosti

Pojem zadluženost znamená, že podnik z části financuje svá aktiva z cizích zdrojů. V současné době ani není možné, aby velký podnik financoval svá aktiva pouze z vlastních zdrojů. Pokud by podnikatelský subjekt k financování využíval pouze svých vlastních zdrojů, došlo by ke snížení výnosnosti činnosti. Pokud však bude financovat až příliš velkou část svých aktiv z cizích zdrojů, nastanou problémy při jejich získávání. Podstatou analýzy zadluženosti je tedy právě nalezení rovnováhy mezi financováním z vlastního a cizího kapitálu. Tento vztah se nazývá kapitálová struktura (Růčková, 2010).

Pro analýzu struktury firem se používá řada ukazatelů zadluženosti, které čerpají vstupní informace především z rozvahy. Na základě informací získaných z rozvahy pak zjistí, v jaké míře jsou aktiva podniku financována z cizích zdrojů. Dále jsou uvedeny jen základní ukazatele, v praxi jich však může být i více (Růčková, 2010).

Ukazatel věřitelského rizika (*DR – Debt ratio*)

$$DR = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{aktiva}}$$

Zdroj: (Růčková, 2010)

(2.17)

Ukazatel věřitelského rizika je základním ukazatelem zadluženosti, který se používá. Vyjadřuje podíl cizího kapitálu na celkových aktivech podniku, dá se tedy také říci, že vyjadřuje míru věřitelského rizika (Bláha, a další, 2006).

Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je riziko věřitelů. Je však třeba tento ukazatel posuzovat také vzhledem ke struktuře cizího kapitálu, neboť je v každém případě vysoká hodnota tohoto ukazatele nepříznivá. Obecně však platí, že případní věřitelé preferují nízké hodnoty tohoto ukazatele (Růčková, 2010).

Koeficient samofinancování (*ER – Equity ratio*)

$$ER = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva}}$$

Zdroj: (Bláha, a další, 2006)

(2.18)

Jedná se o doplňkový ukazatel k ukazateli věřitelského rizika, neboť jejich součet by měl dát přesně hodnotu 1, rozdíl však může být důsledkem nezapočtení ostatních pasiv do základního či doplňkového ukazatele (Bláha, a další, 2006).

Tento ukazatel představuje poměr, ve kterém jsou aktiva podniku financována především z peněz akcionářů. Je považován za jeden z nejdůležitějších ukazatelů zadluženosti (Jiríček, a další, 2008).

Úrokové krytí (*DER – Debt equity ratio*)

$$DER = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Zdroj: (Máče, 2013)

(2.19)

Tento ukazatel vyjadřuje poměr cizího a vlastního kapitálu, doporučená hodnota by měla dosahovat 1:1. Vzhledem k finančnímu riziku se však za bezpečnou míru zadlužení považuje 40 % cizího kapitálu (Vochozka, 2011).

3 Teoretická východiska

3.1 Právní předpisy upravující chov koní v České republice

Základním právním předpisem, který upravuje chov koní v České republice je Zákon č. 154/2000 Sb. o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat. Tento zákon byl později novelizován zákonem č. 130/2006 Sb. a naposledy pak zákonem 280/2009 Sb., kdy v těchto dvou novelizacích byly nově zakomponovány příslušné předpisy Evropské legislativy (Dušek, 2007).

Evropskými předpisy jsou:

- nařízení – jsou závazná již po vstupu v platnost. Nařízení týkající se šlechtitelství a plemenářství se zabývají zejména evidencí a označováním hospodářských zvířat, dále pak sankcemi za porušení těchto nařízení (Svoboda, 2010).
- směrnice – zavazují členské státy provést do určitého data takové změny právních předpisů, aby byly v souladu s danou směrnicí. Hlavním účelem směrnic v oblasti šlechtitelství je stanovit normy pro čistokrevná plemenná zvířata a obchodování s nimi, dále normy pro použití genetického materiálu a v neposlední řadě také stanovit pravidla veterinárních a zootechnických kontrol (Svoboda, 2010).
- rozhodnutí - jsou sice závazná, nicméně vztahují se pouze k subjektům, které jsou v rozhodnutí přímo uvedené. Toto se týká například způsobu vedení plemenných knih, jak do těchto knih budou zvířata zapisována, dále za jakých podmínek je možné chovatelskou organizaci schválit a jak bude tato organizace kontrolována (Svoboda, 2010).

V Úředním věstníku EU je publikována legislativa EU. Pouze český překlad, který je zveřejněn v Úředním věstníku EU, je platným právním předpisem (Svoboda, 2010).

Ustanovení výše zmíněného zákona dále upravují následující vyhlášky (Dušek, 2007):

- vyhláška č. 471/2000 Sb. a její novelizace 475/2004 Sb. – obsahují požadavky pro uznání chovatelských sdružení, testování a posuzování koní a skotu
- vyhláška č. 33/2001 Sb. – vyjmenovává požadavky odborné způsobilosti osob

- vyhláška č. 136/2004 Sb. – jmenuje způsob evidence a označování zvířat a registrace hospodářství
- vyhláška č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat

S předpisy uvedenými výše jsou úzce spjaty ještě tyto zákony (Dušek, 2007):

- Zákon č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání
- Zákon č. 166/1999 Sb. o veterinární péči ve znění pozdějších předpisů

Přestože za hospodářské zvíře je v České republice považováno zejména zvíře určené k jatečným účelům, mezi hospodářská zvířata řadíme i koně. Proto se i standardy, které musí chovatelé koní dodržovat odvíjí od vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, tedy od stejného právního předpisu, jako je tomu u jiných hospodářských zvířat (Dušek, 2007).

3.2 Hlavní zásady ustájení

Existují tři nejzákladnější podmínky, kterými musí dobrá stáj pro koně odpovídat: zdravá poloha, světlost, v neposlední řadě také prostornost a vzdušnost (Dušek, 2007).

Co se týká polohy stáje, koním nejvíce vyhovuje ustájení v ose sever-jih. Pokud se jedná o ustájení v ose východ-západ, je vhodné v okolí vysázet stromy, aby nedocházelo k nadměrnému oslnění. Prostor ustájení by se měl nacházet na rovině či mírném svahu, nikdy ne v údolí, kde by za větších dešťů snadno mohly vzniknout problémy s hromaděním vody. V neposlední řadě je nutné respektovat tzv. hygienické pásmo, aby zápach neobtěžoval blízké obydlené okolí. Hnojiště by pak mělo být situováno alespoň 100 m od stáje, aby mouchy shromažďující se na tomto místě zbytečně neobtěžovaly koně (Dušek, 2007).

Dalším důležitým aspektem je pak světlost stáje. Okna by měla být umístěna v takové výšce, aby koni nešlo světlo přímo do očí a také by měla být sklopná, aby bylo zajištěno větrání. Minimální velikost oken je určena jako 1,2x0,9 m. Jako nejlepší materiál pro okna ve stájích se osvědčilo drátěné sklo zabarvené do zelena, které ideálně rozptyluje světlo tak, aby koně nerušilo a nebylo jim nepříjemné (Dušek, 2007).

Dále je důležité ve stáji vhodné osvětlení. Kromě požadavků na stupeň osvětlení umělými světly je velmi důležité zajištění elektrických obvodů. Zejména musí být řádně zajištěny proti vlhkosti a v neposlední řadě musí být elektrické součásti zcela mimo dosah

koní. Je adekvátní zavedení dvojí intenzity světla. Orientační osvětlení, které nijak neoslňuje koně a pak pracovní osvětlení s větší intenzitou, které usnadní práci zaměstnancům (Navrátil, 2007).

Vzdušnost stáje je zajišťována větráním, velikost stáje by pak měla být přizpůsobena počtu koní, kteří jsou zde ustájeni, kdy pro jednoho koně je nutné počítat cca s 25 m³ vzduchu. Stáj by ideálně měla být vystavěna z pálených cihel, které zamezují kondenzaci výparů zejména při extrémnějším teplotním výkyvech. Maximální vlhkost ve stáji by neměla přesáhnout 85 %, optimální se pak pohybuje mezi 60 a 80 %. Cihly mimo jiné také dokáží zabezpečit ideální teplotu pro koně. Ta se v létě pohybuje mezi 15 a 20 stupni Celsia, v zimě by pak neměla teplota dlouhodobě klesnout pod 6 stupňů Celsia (Dušek, 2007).

S kvalitou vzduchu úzce souvisí typ podlahové krytiny a také kanalizace ve stáních. Podlaha by měla být nepropustná a odolná vůči velkému tlaku a také vůči případnému odření. Nejčastěji používané jsou dřevěné špalíky, stájová dlažba nebo udusaná hlína, která byla v minulosti oblíbená především díky své cenové dostupnosti při potřebě případné výměny. V dnešní době se však nejčastěji setkáme se stájovou dlažbou, nebo různými typy betonu. Nevýhodou betonu a pálené stájové dlažby je, že tyto krytiny jsou studené a tvrdé a je tedy třeba počítat s větším množstvím podestýlky, aby kůň mohl ulehnout k odpočinku. Dále jsou v dnešní době hojně využívány moderní stájové krytiny, jako tvrzená guma, boxit či bodit nebo také desky z recyklovaných hmot plastového charakteru, které do sebe zapadají tvarem. Kanalizace je typická pouze pro typ ustájení v tzv. stání. Jde o žlábek při kraji stání, který odvádí případné nečistoty okamžitě pryč (Dušek, 2007).

Dalším důležitým prvkem ustájení je krmné a napájecí místo pro koně. Ideální výška krmného žlabu je ve výšce loketního kloubu koně, tj. 0,65 – 0,9 m nad zemí, v závislosti na výšce koně. Vhodným materiálem pro žlab je zejména kamenina, může ale být nahrazena například betonem, nebo v dnešní době i modernějšími plastovými žlaby. Dále by žlab měl mít okraje zahnuté směrem dovnitř, aby nedocházelo k vyhazování krmiva ven. Objemné krmivo (seno, zelená píče, senáž) by měla být koním podávána buď volně položená na čistou podestýlku v blízkosti krmného místa nebo do krmného koše zabudovaného ve stání, nikdy ne výše než 1-1,5m od podlahy (pro koně je nepřírozené krmit se z tak vysokého místa) (Navrátil, 2007).

Denní spotřeba vody u koní se odvíjí v závislosti na velikosti zvířete, běžně se však pohybuje mezi 20 až 50 l vody denně. Je nezbytné, aby voda byla čistá, bez nečistot,

průhledná a zdravotně nezávadná. Koně je možné napájet několikrát denně z vědra, ideální je však, aby měl kůň nepřetržitý přístup k vodě. V tomto ohledu je naprosto ideální automatická napáječka ve tvaru misky umístěná na místě přístupném koni ve výšce 1,2-1,5 m od země, nebo zřízení napájecích žlabů či napajedel na pastvinách (Navrátil, 2007).

Dalším faktorem je krmivo pro koně. Podle původu se krmiva dělí na (Štrupl, 1983):

- rostlinná
- živočišná
- minerální

Mezi rostlinná krmiva patří objemná krmiva a jaderná krmiva statková nebo průmyslová. Objemným krmivem je především seno ale také krmné slámy či plevy. Dále sem patří zelená píce, silážovaná krmiva či krmné okopaniny. Jaderná krmiva statková zastupují zejména obilniny jako oves, ječmen, žito, kukuřice či lněné semeno. Mezi průmyslová jaderná krmiva pak patří například cukrovarské řepné řízky, extrahovaný lněný šrot či sladový květ aj. (Štrupl, 1983).

Krmiva živočišného původu jsou využívána zejména ke krmení hříbat a patří sem zejména mlezivo, kravské či kozí mléko, sušené mléko a masokostní moučky či čerstvá slepičí vejce. Krmiva živočišného původu jsou podávána zejména pro vysoký obsah bílkovin hříbatům či také koním po namáhavé práci (Štrupl, 1983).

Minerální krmiva jsou koním podávána kvůli obohacení krmné dávky různými vitamíny. V dnešní době trh nabízí opravdu velký výběr tohoto sortimentu v téměř každém specializovaném obchodě s potřebami pro koně (Dušek, 2007).

3.2.1 Typy ustájení

Jelikož je práce v další části zaměřena na stáj, která nabízí vnitřní a venkovní boxové ustájení koní, v teoretické části se tedy zabývá pouze tímto typem ustájení. V praxi je pak samozřejmě možné setkat se i s venkovním pastevním ustájením, kde jsou koně umístěni po celý den i noc.

Vnitřní ustájení lze rozdělit na tři základní typy: stání, boxové ustájení a volné ustájení s hloubkovou podestýlkou (Dušek, 2007).

Z čistě hygienického hlediska se jako nejlepší jeví ustájení ve stáních. A to hlavně z toho důvodu, že každý den je odtud prováděno odstraňování znečištěného steliva a také je pro stání typická kanalizace, která je schopna tekuté nečistoty odstraňovat téměř okamžitě,

což určitě není možné říci o dalších dvou typech ustájení. V případě stání je pak nutné dodržet určité prostorové proporce, aby stání vyhovovalo potřebám koní. Jednotlivá stání jsou pak od sebe oddělena různými typy přívor, aby se koně navzájem nemohli střetnout. Výhodou tohoto typu ustájení je zejména prostorová menší náročnost než např. u boxového ustájení, kdy stáj uspořádaná do stání pojme větší množství koní. Nevýhodou pak pro koně je, že koně musí být uvázaní, čímž se jim stání stává méně pohodlné, mají horší přístup k čerstvému vzduchu, začínají se dříve nutit a také dostatečně nemohou sledovat dění ve stáji (Dušek, 2007).

Boxové ustájení z hygienického hlediska není sice tak vyhovující jako stání, ale z pohledu pohody koní je nevhodnější, protože kůň má v boxu dostatek pohodlí, klidu a může bez omezení sledovat dění v okolí. Boxy zpravidla mívají o něco větší rozměry než stání. Do výše cca 120 cm od země je box zpravidla tvořen dřevěným bedněním, zbytek v horní části pak tvoří svislé železné mříže. Součástí jsou posuvné nebo otevírací dveře (Dušek, 2007).

Volné ustájení s hloubkovou podestýlkou je typ ustájení, kdy jsou koně puštěni na volno a přivazují se pouze při krmení. Zpravidla jsou takto ustájovány pouze klisny s hříbaty nebo ročníky hříbat, protože sportovní a dospělí okovaní koně tak ustájení být nemohou. Z hygienického hlediska není tento typ příliš vyhovující, protože podestýlka se mění v intervalu 2-3 měsíců, a to nepříznivě působí zejména na kopyta koní, kdy snáze mohou vzniknout závažná onemocnění (Dušek, 2007).

Venkovní boxové ustájení je další a v současnosti stále více oblíbenou formou ustájení. Nejčastějším materiálem pro výrobu jsou fošny z dubového dřeva spojené na pero anebo svlaky. Železný rám, do kterého je dřevo zasazeno, bývá pozinkovaný. Je možné takovýto venkovní box vyrobít vlastními silami, nebo hotový v kuse zakoupit přímo od výrobce a pouze zasadit jeřábem na vhodné místo (Navrátil, 2007).

Podestýlka

V různých typech vnitřního ustájení jsou používány různé druhy podestýlky. Druh použité podestýlky je závislý na potřebách a dispozicích jednotlivých typů ustájení (Navrátil, 2007).

Prvním způsobem podestýlání je tzv. výměnná podestýlka, která je používána v boxech a stáních s tvrdým nepropustným dnem. Tento způsob je poměrně pracný a

finančně i materiálově náročný, jelikož je potřeba podestýlku měnit a doplňovat denně. Spotřeba slámy v případě výměnné podestýlky je 3,5-6 kg/ks/den (Navrátil, 2007).

Další možností podestýlání koní je hluboká podestýlka, která je využívána v případě volného ustájení. V tomto případě je potřeba podestýlku vyměnit přibližně jednou za čtvrt roku a podle potřeby doplňovat v průběhu. Spotřeba slámy 6kg/ks/den (Navrátil, 2007).

Posledním způsobem podestýlání koní je matracová podestýlka, která je pro koně nejpohodlnější. Dříve byla hojně využívána, v dnešní době však její využití již upadá. Matracové podestýlání se skládá z několika vrstev. První vrstvou nejbliže podlaze je 2-3 cm vápna, dále 10-20 cm hoblin či rašeliny, nakonec vrchní vrstva (sláma či hobliny). Ta se obměňuje dle potřeby tak, aby byla vždy suchá a čistá. Jednou za měsíc je pak vyměnit všechny vrstvy podestýlky. Spotřeba slámy činí 5-6 kg/ks/den (Navrátil, 2007).

3.2.2 Zásady welfare

Je nutné, aby ustájení splňovalo všechny etické ale i technologické požadavky tak, aby byly zcela uspokojeny psychické a životní potřeby koní. Kromě vnitřního ustájení, kde je třeba dbát na řádnou péči, dostatečnou výměnu podestýlky, hygienu, přístup k vodě a krmení, dostatek světla a prostoru, to zahrnuje samozřejmě i možnost pobytu koní venku. Pohyb na volno venku koně mohou mít buď na pastvě, nebo alespoň v dostatečně velkém výběhu. (Fraser, 2010)

Jak u vnitřního skupinového ustájení, tak i u boxového, je třeba dát koním možnost pobytu na čerstvém vzduchu ve výběhu, kde mimo jiné mají i dostatek prostoru k volnému pohybu či odpočinku. V případě vazného ustájení ve stání, které je z hlediska welfare koní nejméně vhodné, je pak ještě ve větší míře třeba koním dopřát pohyb ve výběhu či na pastvě (Dušek, 2007).

Skladba rostlin, které se vyskytují na pastvě by měla být rozmanitá. Nízké trávy by měly tvořit 70-80 %, 20-25 % by pak mělo být tvořeno vytrvalými bylinami. Výskyt aromatických bylin je ideální pouze do 5 %. Podle kvality půdy pak mohou být některé byliny uměle vysety (Navrátil, 2007).

Dále jsou pro chov hříbat i dospělých sportovních koní zapotřebí výběhy. Ty jsou zřizovány na propustné půdě či na odvodněné půdě, aby nedocházelo k nežádoucímu zadržování vody a tím pádem k přílišnému rozbahnění výběhu (Navrátil, 2007).

Typů ohrazení pastvin a výběhů je nepřehledné množství. Mezi nejčastější patří dřevěné hrazení, které je potřeba natřít nezávadným nátěrem pro konzervaci dřeva (zvířata ohrazení okusují), kovové ohrazení, elektrický ohradník a také kombinace elektrického ohradníku se stálým plotovým ohrazením (Appleby, 2011).

Kůň je od přírody stádové zvíře s velmi vyvinutými sociálními vztahy mezi jedinci. Proto jakýkoliv systém, který odděluje jednotlivce od ostatních koní, či jej uzavírá v malém prostoru je pro koně nepřírozený a tedy nevyhovující (McDowell, 2009).

Pět svobod

Jednou z cest, jak posoudit, zda jsou splněny požadavky na welfare jedince je „Farm Animal Welfare Council’s ‘Five Freedoms‘“. Jedná se v zásadě o soupis pěti základních hodnot, kdy je welfare zvířeti dopřáno. V překladu „pět svobod welfare hospodářských zvířat“ (Waran, 2007):

- svoboda od hladu, žízně a podvyživení
- svoboda od fyzické a teplotní nepohody
- svoboda od bolesti, úrazů a nemocí
- svoboda od strachu a negativního stresu
- svoboda vyjádření většiny normálních projevů chování

Dostatek jadrného i objemového krmiva a vody se může zdát jako jediná podmínka splnění první podmínky welfare „svobody od hladu, žízně a podvýživy“, není však dostačující pro splnění tohoto kritéria. Pravidelné podávání krmiva není pro koně zcela přirozené. Bylo zjištěno, že koně ve volné přírodě dobrovolně neprodlouží čas bez potravy na déle než 4 hodiny. U domestikovaných koní se tento zvyk projevuje zejména tendencí okusování a přežvykování dřeva zejména v nočních hodinách, kdy je již potrava strávená a žaludek je prázdný. Pro koně je tedy přirozenější nechat jim neomezený přístup ke krmivu (například na pastvě), než jej pravidelně několikrát denně krmit po krmných dávkách. Nicméně ve stájích převládá pravidelné krmení (Waran, 2007).

Bylo prokázáno, že problémy s teplotní nepohodou začaly u koní vznikat až když lidé začali koním poskytovat tepelný a podestýlkový komfort. Pozorováním chování koní v různých teplotních podmínkách bylo zjištěno, že koně preferují slámovou podestýlku před hoblinovou. Nevýhodou slámy je, že je prašná, a tedy může zapříčinit problém s dýchacím ústrojím. Kůň v přírodě vůbec nepotřebuje teplý přístřešek, případně teplou deku do

nepříznivého počasí, daleko důležitější než teplota, je pro koně adekvátní ventilace a cirkulace vzduchu ve stáji. Co se týká aklimatizace, zdravý dospělý kůň by měl být schopen bez problémů odolávat teplotám do -10°C . Ventilace vzduchu ve stáji by měla zamezit zadržování vlhkosti, ale zároveň by neměla vytvářet průvan. Nižší teploty však mohou způsobit zdravotní komplikace koním, kteří mají ostříhanou srst (pro redukci pocení při práci a zamezení prochladnutí po práci). U těchto koní je lepší použít stájovou deku, než omezit cirkulaci čerstvého vzduchu ve stáji (McIlWraith, 2011).

Základem pro zamezení zranění, bolesti a úrazů koním je dobře promyšlená a bezpečná konstrukce stáje a prostor, kde se koně pohybují. Velmi důležitým faktorem je podestýlka. Přestože je určitý druh podestýlky (sláma) pro koně komfortnější (v první podmínce welfare), není toto vždy nejlepší volba z důvodu prašnosti a možných dýchacích problémů u koní. Oddělená stání snižují riziko úrazů oproti společnému (volnému ustájení), nicméně koně by neměli být zcela odděleni, a tak je nutné tento typ ustájení kompenzovat umístěním několika oddělených stání v bezprostřední blízkosti, aby koně nebyli ochuzeni o sociální kontakt mezi sebou (McIlWraith, 2011).

Koně jsou zvířata, která jsou ve volné přírodě zvyklá pohybovat se na velkých neohrazených prostranstvích ve stádech, kde jejich hlavním obranným mechanismem je útek. Jakýkoliv výběh, ohraničená pastvina či stáj jsou v zásadě pro koně nepřírozené. Proto je vcelku běžné, že se u koní chovaných v zajetí začnou projevovat příznaky stresu, případně strachu. Koně bývají v tomto ohledu frustrováni převážně odloučením od svého druhu, tedy samotou. Pokud je zvíře dlouhodobě frustrováno či stresováno, je velmi pravděpodobné, že se projeví nežádoucí chování – zlovyk, či dokonce agrese vůči člověku. Mezi běžné zlovyky koní patří hodinaření, obcházení boxu po jeho obvodu dokola, házení hlavou, či klkání. Nejčastější důvody, kvůli kterým dochází ke vzniku zlovyků jsou redukovaný sociální kontakt s ostatními koňmi, malé stádo a absence výběhu či pastviny – volného prostranství, kde si zvíře může dopřát dostatek pohybu. Většina majitelů koní považuje toto chování za esteticky neakceptovatelné a snaží se zlovykům různými způsoby zabránit. Například bariérami proti hodinaření či nasazováním klkáku. Zlovyky jsou však pouze projevem negativního stresu. Majitel by tedy měl odstranit příčinu tohoto stresu a nikoli pouze řešit důsledek. V neposlední řadě také používání preventivních prostředků proti zlovykům může zvířeti jen způsobovat další distres či dokonce může zvíře trpět (Fraser, 2010).

Co se týče poslední svobody, je třeba si uvědomit, co je vlastně míněno termínem „normální projev chování“. Vzhledem k tomu, že koně jsou chováni ve stájích a využíváni k práci, což samo o sobě není ve volné přírodě běžné, není možné v tomto případě za normální považovat chování přirozené. Ve volné přírodě pro koně totiž není přirozené chodit pod sedlem, či táhnout kočáry nebo vozíky, přirozené chování divokých koní také zahrnuje i některé projevy, které nejsou člověkem žádoucí. Je tedy třeba, aby se kůň mohl projevit, nicméně v mezích bezpečnosti (Waran, 2007).

3.3 Trend v České republice

Trend chovu koní se díky ustupujícímu hospodářskému využití koní přiblížil k evropskému trendu, tedy k chovu koní spíše na sportovní a rekreační účely. Pro hospodářské účely jsou dnes koně chováni už jen výjimečně (Navrátil, 2007).

Kromě sportovních účelů jsou koně stále využíváni v lesním hospodářství a zdravotnictví. V zemědělství jsou koně dnes již téměř nevyužíváni, nicméně v okrajových oblastech jsou stále zařazováni do některých specifických prací. V lesním hospodářství jsou dodnes koně velmi důležití zejména v hůře přístupných terénech pro mechaniku. Zdravotnický průmysl díky koním vyrábí potřebná séra a očkovací látky (Štrupl, 1983).

Po revoluci v listopadu 1989 začala obliba jezdeckví vzrůstat, důsledkem toho byl nárůst v počtu jezdeckých oddílů. Zájem o jezdeckví neklesal ani po rozpadu Československa. Po rozdělení státu se staly nejvyššími autoritami v jezdeckém sportu Česká jezdecká federace (ČJF) a Slovenská jezdecká federace (Misař, 2011).

Růstu počtu jezdeckých oddílů pomohl mimo jiné fakt, že se obě národní jezdecké federace staly autoritami zaštiťujícími parkur, drezuru, voltiž, military, endurance, reining, spřežení a parajezdeckví. V České republice v současné době funguje okolo 1600 oddílů s přibližně 26 000 členy. Náplň práce národní jezdecké federace spočívá v (Misař, 2011):

- organizaci jezdeckého sportu zahrnující národní a mezinárodní soutěže v jednotlivých druzích jezdeckví
- rozdělování finančních podpor
- registrování jezdců, koní a funkcionářů
- tvorbě a dodržování právních předpisů jezdeckví

Od roku 1996 stoupla účast na jezdeckých soutěžích téměř dvojnásobně. Bohužel v dlouhodobém měřítku lze však hovořit jen o nárůstu počtu startujících, nikoliv však o nárůstu kvality jejich výkonu (Misař, 2011).

V dnešní době, zejména díky vývoji společnosti, lze sledovat trend ustupujících jezdeckých oddílů. Naopak zaznamenáváme nárůst soukromých stájí, které nabízí pouze ustájení koní soukromých majitelů, nevlastní však, na rozdíl od jezdeckých oddílů, svá zvířata a nenabízí přímo výcvik jezdců. To je způsobeno zejména dnešním trendem mít vlastního koně, což je časově, finančně i energeticky náročné, a to si ne všichni budoucí majitelé koní uvědomují. Toto pak vede k jevu, který je zmíněn výše – vzrůstá počet účastníků na závodech a soutěžích, ne však kvalita jejich výkonů (Misař, 2011).

V poválečném období počty koní prudce klesaly v závislosti na snižování využití koní v zemědělství. S nástupem mechanizace bylo snížení počtu koní očekávané, nicméně v porovnání s ostatními státy se jedná o nejrapidnější snížení počtu koní (MZe, 2016).

V závislosti na úpadku využití koní v zemědělském odvětví se také musel přizpůsobit tuzemský chov, vzhledem k narůstajícímu zájmu o jezdecký sport. Tomu bylo přizpůsobeno zejména šlechtitelství sportovních jezdeckých plemen – například Český teplokrevník. Od roku 1997 tedy dochází k opětovnému nárůstu v počtu koní a jejich rozvíjejícímu se využití ve sportu a k rekreačním účelům. V dnešní době je množství koní dokonce čtyřikrát znásobeno oproti nejnižšímu údaji, zejména díky narůstajícímu zájmu o jezdecký sport (MZe, 2016).

3.3.1 Počty koní

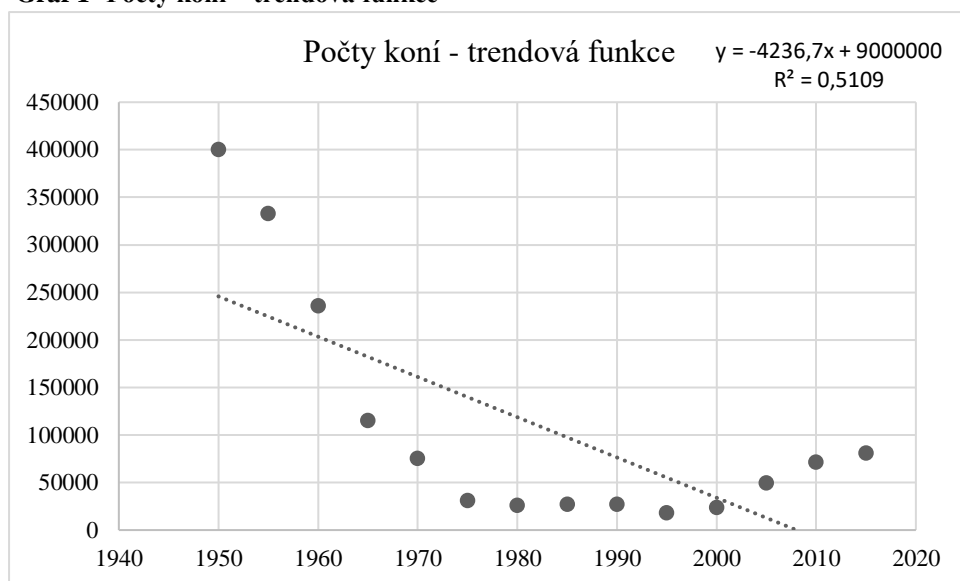
Počet koní v České republice se odvíjel od trendu chovu koní, jak lze vypořadovat z následující tabulky a grafu.

Tabulka 1 - Počty koní

rok	1950	1955	1960	1965	1970	1975	1980
počet koní	400000	333050	235574	115413	75152	31188	25788
rok	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2015
počet koní	26833	26924	18039	23835	49512	71223	81124

Zdroj: (MZe, 2016)

Graf 1- Počty koní – trendová funkce

Zdroj: vlastní zpracování tabulky č. 1

V grafu jsou bodově vyobrazeny reálné hodnoty počtů koní v České republice v čase, plnou čarou je pak vyznačena příslušná trendová funkce, která počty koní nejlépe charakterizuje. Přesto, že byl proveden výpočet trendu, je patrné, že se matematicky nedá trend počtů koní v ČR přesně vystihnout. Důkazem tohoto tvrzení je, že hodnota koeficientu mnohonásobné determinace (R^2) dosahuje pouze hodnoty 0,5109. Danou situaci popisuje tedy pouze z 51,09 %.

Z trendové funkce lze vyčíst postupnou klesající tendenci počtů koní v České republice. Již však nezachycuje postupný obrat v posledních letech – počty koní opět narůstají, jak bylo popsáno výše.

3.3.2 Počty chovatelů koní

Následující tabulka představuje počty chovatelů koní v České republice za posledních 10 let.

Tabulka 2 - Počty chovatelů koní v ČR

rok	2006	2008	2010
počet chovatelských subjektů	7670	10175	12742

Zdroj: (MZe, 2016)

Za posledních 10 let došlo téměř ke dvojnásobnému nárůstu počtu koní v ČR, ale také k nárůstu počtu chovatelů v podobném měřítku. Z toho lze usoudit, že počet hospodářství s chovem koní roste více méně přímo úměrně narůstajícímu počtu kusů zvířat.

4 Vlastní zpracování

Vstupy finanční analýzy pro potřeby práce byly získány na základě polostrukturovaného rozhovoru s majiteli stájí. Konkrétní výkazy k jednotlivým stájím jsou umístěny na konci práce jako přílohy. U jednotlivých výpočtů nejsou potřebné výkazy uváděny.

4.1 Charakteristika srovnávaných stájí

4.1.1 Stáj Alfa

Jedná se o soukromou stáj, která poskytuje ustájení pro koně soukromých majitelů. Stáj se nachází na jižním okraji hlavního města Prahy, je dobře dostupná jak automobilem, tak i městskou hromadnou dopravou. Díky této poloze je zde možnost podniknout i několikahodinové vyjížďky v přírodě. Stáj také nabízí možnost využití pískové jízdárny včetně skokového materiálu. V budoucnu bude zaveden dnes velmi žádaný povrch s geotextilií. Dále stáj disponuje kruhovou ohradou, kterou je možné využít jak k lonžování koní, tak i k přirozené komunikaci či výuce začátečníků.

Statek je situován v poloze západ – východ, nicméně jeho okolí je vhodně osázeno stromy tak, aby porost stínil přímé sluneční světlo při východu a západu slunce. Hnůj je pravidelně odvážen na vzdálené místo mimo areál stáje, nezvyšuje se tedy koncentrace much z hnojiště v okolí stáje.

K dispozici je 15 vnitřních boxových stání a 3 venkovní boxy. Nabízí tedy převážně boxové ustájení a také venkovní boxové ustájení. Boxy jsou prostorné, světlé a dobře větrané. Polovina z osmi boxů disponuje dlážděním z pálených cihel, zbylých 10 pak betonovým povrchem. V celé stáji je zavedena výměnná slamná podestýlka. Každý den je znečištěná část podestýlky vyvezena a nahrazena čistou slámou. Pouze jeden z boxů je podestýlán dřevěnými hoblinami, ale není problém se s majitelem stáje domluvit i na jiném typu podestýlání. Krmné žlaby z kameniny se v boxech nachází přibližně ve výšce 80 cm nad zemí. Součástí každého boxu je automatická napáječka, nacházející se ve výšce přibližně 120-130 cm nad podlahou. Boxy, které stáj nabízí, tedy splňují základní podmínky vhodné pro ustájení koní.

Nezbytnou součástí areálu jsou výběhy. Je jich celkem devět. V každém výběhu jsou koně umístěni po 2-4 zvířatech, přičemž mají možnost vizuálního i slechového kontaktu

s ostatními koňmi z vedlejších výběhů. Nedochází tedy k frustraci a distresu z důvodu chybějícího sociálního kontaktu s ostatními koňmi. Výběhy jsou poměrně prostorné tak, aby koním byl umožněn volný pohyb.

Denní program stáje spočívá v ranním krmení v 7 hodin, poté jsou koně cca po 1-2 hodinách odvedeni do výběhů, kde tráví v podstatě celý den. V průběhu dne pak personál zajistí místování boxů, podestlání čistou slámou a přípravu krmiva na večerní a ranní krmení. Koně jsou krmeni jak objemným, tak i jadrným krmivem, přičemž každý má svůj individuální krmný plán. Poté jdou koně každý individuálně pracovat se svým majitelem dle jeho časových možností. Kolem 18. hodiny jsou pak všichni koně svedeni zpět do stájí, kde proběhne večerní krmení. Čištění koní a práce je individuální a zajišťuje si je každý majitel sám.

V současnosti je stáj evidována jako společnost s ručením omezeným. V minulosti byla stáj registrována jako tělovýchovná jednota, nicméně s rostoucím zájmem zejména o soukromé vlastnictví koní a ježdění, byl jezdecký oddíl v roce 2011 zrušen a přešel ve společnost s ručením omezeným, nabízejícím pouze soukromé ustájení koní.

Příjmy

Příjmy stáje Alfa představují zejména poplatky za ustájení koní. Za vnitřní či venkovní box stáj účtuje poplatek 5 800,- Kč za měsíc. Roční příjmy za ustájení při zaplnění celé kapacity stáje tedy činí:

$$18 \times 5\,800 = 104\,400 \text{ Kč za boxy měsíčně}$$

Dohromady roční příjmy za poskytování ustájení koní činí 1 252 800,- Kč.

Další příjmy stáje Alfa jsou pak poplatky za pronajímání jízdárny externím zákazníkům, kteří ve své stáji například nemají jízdárnu k dispozici nebo nejsou spokojeni s jejím vybavením. Avšak tyto příjmy jsou velmi malé, jelikož pronájem jízdárny není nijak hojně využíván.

Dalšími drobnými příjmy jsou pak poplatky za trénink koní a jezdců, který majitel stáje, disponující cvičitelskou licencí, nabízí zákazníkům stáje i externím klientům.

Celkem tyto drobnější příjmy činí za rok kolem 300 000,- Kč.

Celkové příjmy stáje Alfa za rok tedy činí 1 552 800,- Kč.

Výdaje

Materiálové náklady na provoz jednoho boxu za měsíc jsou následující:

- seno 700,- Kč
- podestýlka 650,- Kč
- jadrné krmivo 550,- Kč

tedy 1 900,- Kč celkem.

Mzdové náklady činí 1 300,- Kč za měsíc na jeden box, mzdové a materiálové náklady na jeden box tedy činí dohromady 3 200,- Kč za měsíc, na 691 200,- Kč ročně pak vyjde provoz 18 boxů.

Ostatní provozní náklady, jako jsou energie, pronájem, odpisy dlouhodobého majetku, provoz strojů či případné opravy, činí 820 000,- Kč za rok.

Celkové roční náklady stáje Alfa dosahují 1 511 200,- Kč.

Za těchto předpokládaných okolností lze vyčíst, že stáj bude hospodařit se ziskem, který bude zhruba 41 600, Kč za rok. Pro majitele stáje tato suma není nijak závratná, nicméně podnikání je na první pohled provozuschopné bez ztráty, alespoň podle tohoto předpokládaného plánu při plném obsazení boxů.

4.1.2 Stáj Beta

Stáj Beta představuje tutéž stáj, jen o několik let dříve (srovnávané období 2009-2011). Do roku 2011 byla stáj vedena jako spolek – tělovýchovná jednota a nabízela zejména výuku ježdění na koni dospívajících dětí od 12 let a dospělých. Všechny ostatní charakteristiky stáje Beta jsou totožné se stájí Alfa, kromě kapacity pro koně.

Subjekt byl veden jako spolek, jehož účelem tedy nebylo dosažení ekonomického zisku.

Jezdecký oddíl disponoval 8 jezdeckými koňmi určenými k výuce jízdy na koni. Kapacita areálu za doby oddílu byla 16 koní, k 8 školním koním tedy nabízel oddíl ustájení pro dalších 8 soukromých koní. Výše členských příspěvků se odvíjely na základě toho, kolikrát za týden si konkrétní dítě přálo na koni jezdit. Placení ustájení soukromých koní bylo právně ošetřeno jako příspěvek jezdeckému oddílu. Žádné z příjmů oddílu tudíž nebyly daněny.

4.1.3 Stáj Gama

Stáj se zabývá poskytováním ustájení soukromých koní, ale také nabízí výuku jízdy na koních. V místě je rovněž možné si připlatit kvalifikovaného trenéra či přepravu koní. Stáj se nachází cca 3 km jižně od obce Sázava nad Sázavou a nabízí se zde, obdobně jako v pražské stáji, možnosti krásných a dlouhých vyjížděk v okolí řeky Sázavy. Stáj je relativně dobře dostupná automobilem, neboť se nachází od sjezdu z dálnice D1 cca 10 kilometrů. Horší je to v tomto případě s dostupností MHD, kam sice je možnost dostat se i linkovými autobusy, ale pouze z přilehlých obcí, nikoli přímo z Prahy.

Statek je postaven v linii jihozápad-jihovýchod, v tomto ohledu má tedy vhodnější konstelaci než stáj Alfa. V okolí statku jsou také vhodně vysázené stromy, které zajišťují koním ochranu před větrem a sluncem.

Stáj disponuje kapacitou celkem pro 18 ustájených koní, z toho 12 boxů je vnitřního boxového typu, dále 1 venkovní dvojitý box a 2 venkovní přístřešky pro koně. Cena ustájení zahrnuje také využívání zázemí pro jezdce, používání venkovní jízdárny o rozměrech 24x46 m a kruhové ohrady. Samozřejmostí je také každodenní odvádění a přivádění ustájených koní z výběhu.

Boxy pro ustájení koní jsou zhotoveny z materiálu, který je svou pevností velmi podobný dřevu, na rozdíl od něj však v případě nárazu lehce odpruží a zabrání tak případnému poranění koně. Tento materiál je také velice vhodný z hygienického hlediska. Díky své omyvatelnosti není náročný na údržbu. Boxy jsou dostatečně prostorné a světlé, ve stáji nechybí ani vnitřní osvětlení. Dno boxů je tvořeno betonovým povrchem, na kterém je umístěna podlážka z tvrzené gumy, která také přispívá k prevenci proti úrazům koní. Stáj nabízí podestýlku ze slámy či hoblin, není problém se individuálně domluvit na používání i jiného typu podestýlky, pokud si majitel sám zajistí její dodávku. Každý box je také vybaven moderním plastovým žlabem ve výšce přibližně 80 cm nad zemí a také automatickou napáječkou ve výšce kolem 110 cm nad podlahou. Boxy tedy splňují podmínky pro vhodné ustájení.

Součástí areálu je také několik výběhů, které koním vyhovují zejména svou prostorností a dostatkem trávy. Koně jsou do výběhů umístováni přibližně po 5 zvířatech, přičemž s koňmi z okolních pastvin mají vizuální i slechový kontakt. Výběhy jsou ohrazené kombinací dřevěné ohrady spolu s elektrickým ohradníkem.

Denní program péče o koně je obdobný jako ve stáji Alfa. Kolem sedmé hodiny ranní jsou koně nakrmeni senem a jadrným krmivem, po určité době jsou odvedeni do výběhů. V průběhu dne pak probíhá čištění boxů a příprava obilného krmení na večer. Koně jsou krmeni 2 až 3krát denně senem, přístup k vodě mají nepřetržitý. Výměna podestýlky probíhá 2krát za den. Večer jsou koně opět přivedeni zpět do stáji a nakrmeni.

Stáj je vedena jako společnost s ručením omezeným.

4.2 Finanční analýza

4.2.1 Horizontální a vertikální analýza – stáj Alfa

V následující kapitole je provedena horizontální a vertikální analýza účetních výkazů stáje Alfa. Tento druh finanční analýzy byl, na rozdíl od ostatních dvou stájí, začleněn kvůli lepšímu přehledu ve struktuře výkazů primární hodnocené stáje.

Tabulka 3 - Horizontální analýza rozvahy – Alfa

Horizontální analýza rozvahy - Alfa (v tis. Kč)				
	Relativní změna		Absolutní změna	
	2014	2013	2014	2013
AKTIVA CELKEM	21,0%	31,8%	364	418
Dlouhodobý majetek	24,1%	35,0%	389	418
Dlouhodobý hmotný majetek	24,1%	35,0%	389	418
Oběžná aktiva	-20,8%	0,0%	-25	0
Zásoby	6,9%	3,6%	4	2
Pohledávky	-28,6%	-16,0%	-12	-8
Krátkodobé pohledávky	-28,6%	-16,0%	-12	-8
Krátkodobý finanční majetek	-85,0%	42,9%	-17	6
Peněžní prostředky	-85,0%	42,9%	-17	6
PASIVA CELKEM	21,0%	31,8%	364	418
Vlastní kapitál	2,5%	49,0%	37	495
Základní kapitál	0,0%	50,0%	0	500
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	740,0%	-50,0%	37	-5
Cizí zdroje	144,1%	-25,3%	327	-77
Závazky	144,1%	-25,3%	327	-77
Dlouhodobé závazky	143,4%	-29,3%	304	-88
Krátkodobé závazky	153,3%	275,0%	23	11

Zdroj: autorské zpracování rozvahy stáje Alfa dle metodiky (Vochozka, 2011)

Aktiva

Celková aktiva se v obou meziročních srovnáních zvýšila. V roce 2013 oproti roku 2012 to bylo o 418 tis. Kč, což představuje nárůst o 31,8 %, v roce 2014 se pak celková

aktiva zvýšila o 364 tis. Kč, což je 21% nárůst oproti roku 2013. Toto poměrně velké zvyšování je způsobeno neustálým růstem a rozvojem stáje Alfa. Růst podniku je pozitivem.

Dlouhodobý majetek vykazuje taktéž pozitivní nárůsty v obou letech, a to v roce 2013 o 418 tis. Kč (35 %) a v dalším roce pak o 389 tis. Kč (24,1 %). Zvyšování hodnoty dlouhodobého majetku je způsobeno rozšiřováním kapacit ve stáji, s čím souvisí také nákup nové techniky a jiného vybavení.

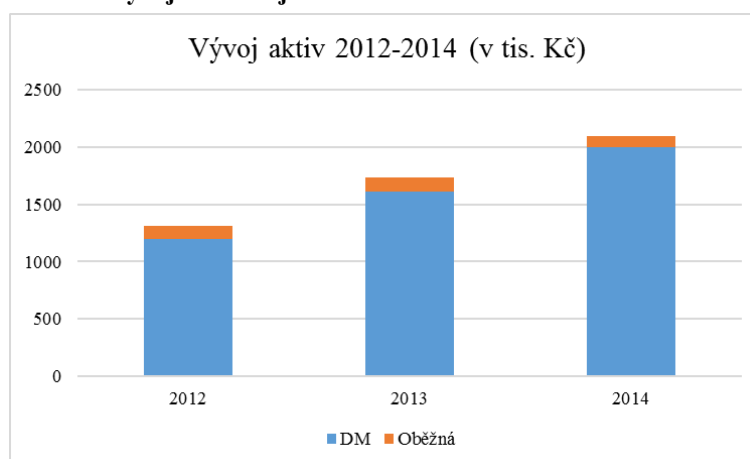
Oběžná aktiva, na rozdíl od dlouhodobého majetku, rostoucí tendence nemá. V roce 2013 nedošlo k žádné změně, v roce 2014 dokonce došlo k poklesu o 25 tis. Kč (-20,8 %). Přestože v roce 2013 nedošlo ke změně hodnoty oběžných aktiv, došlo ke změně jejich struktury.

Zásoby se v obou sledovaných letech zvýšily, a to v roce 2013 o 2 tis. Kč (3,6 %) a v roce 2014 pak o 4 tis. Kč (6,9 %). Zvyšující se zásoby jsou opět důsledkem rozšiřování kapacit podniku.

Krátkodobé pohledávky zaznamenaly mírný pokles, v roce 2013 o 8 tis. Kč (-16 %) a v roce 2014 o 12 tis. Kč (-28,6 %). Tento pokles byl způsoben pečlivějším sledováním krátkodobých pohledávek a případným dřívějším vymáháním neuhrazených pohledávek.

V roce 2013 peněžní prostředky stáje Alfa vzrostly o 6 tis. Kč, což je nárůst o 42,9 Kč, v dalším roce pak ale následuje velký propad o 17 tis. Kč (-85 %). Tento pokles mohl být zapříčiněn například úhradou části dlouhodobého majetku, který se v návaznosti na růst kapacity zvýšil.

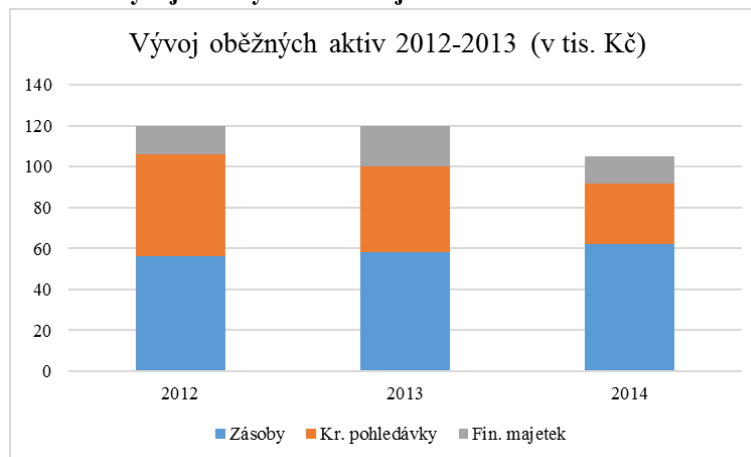
Graf 2 - Vývoj aktiv stáje Alfa v letech 2012-2013

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu číslo 2 je patrná rostoucí tendence u dlouhodobého majetku a v důsledku toho i celkových aktiv stáje Alfa. Toto poměrně rychlé zvýšení hodnoty dlouhodobého majetku je způsobeno rozšiřováním kapacit stáje.

Graf 3 - Vývoj oběžných aktiv stáje Alfa v letech 2012-2014

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu, znázorňujícího vývoj oběžných aktiv ve sledovaných letech u stáje Alfa, lze pozorovat nepatrnou růstovou tendenci u zásob, nicméně velmi nepatrnou, což je překvapujícím faktem, když je bráno v potaz rozšíření kapacity stáje. Dále je patrný mírný pokles krátkodobých pohledávek a finanční majetek se drží přibližně ve stejné výši.

Pasiva

Celková pasiva stáje Alfa se v obou letech zvýšila, v případě roku 2013 konkrétně o 418 tis. Kč (31,8%), v roce 2014 pak o 364 tis. Kč (21 %).

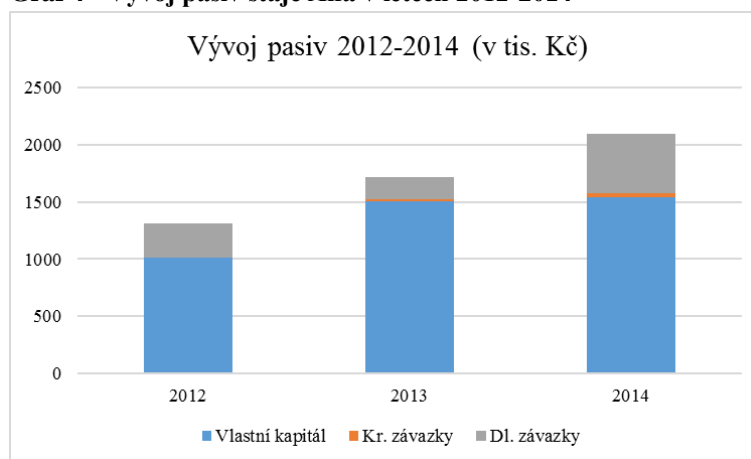
Vlastní kapitál byl v roce 2013 navýšen o 495 tis. Kč, což představuje nárůst 49 % oproti minulému roku. Tento nárůst se odvíjí od rozšiřování stáje, kdy byl do podnikání vložen další dlouhodobý majetek, což se projevilo i v jeho nárůstu.

V roce 2013 došlo k poklesu hospodářského výsledku o 5 tis. Kč, to je -50 % oproti roku 2012, v roce 2014 však došlo k výraznému zvýšení zisku až o 37 tis. Kč, což představuje nárůst až 740 % oproti roku minulému. Z tohoto lze usoudit, že peníze vložené do podnikání stáji Alfa napomohly k většímu výdělku a je do budoucna možné předpokládat, že se hospodářský výsledek v dalších letech bude dále navyšovat.

Pokrytí cizími zdroji v roce 2013 kleslo o 77 tis. Kč (-25,3 %), což je pro stáj Alfa pozitivní. V dalším roce ale opět došlo k vyššímu zadlužení, a to o 327 tis. Kč (144,1 %), což bylo způsobeno pořízením další techniky na leasing.

Krátkodobé závazky vzrostly v roce 2013 o 11 tis. Kč (275 %) a v roce 2014 o 23 tis. Kč (153,3 %). Stáj Alfa měla tedy na konci účetního období v obou letech více neuhrazených dodavatelských faktur.

Graf 4 - Vývoj pasiv stáje Alfa v letech 2012-2014

Zdroj: vlastní zpracování

Vývoj pasiv stáje Alfa ve své podstatě kopíruje růstovou tendenci dlouhodobých aktiv. Kvůli rozšíření kapacit došlo k dalším investicím, které se následně projeví i na výši základního, a tudíž i vlastního kapitálu subjektu. V roce 2014 je patrný větší nárůst dlouhodobých závazků, což bylo pravděpodobně způsobeno případným úvěrovým krytím nově pořízeného dlouhodobého majetku.

Tabulka 4 - Horizontální analýza VZZ – Alfa

Horizontální analýza VZZ - Alfa (v tis. Kč)				
	Relativní změna		Absolutní změna	
	2014	2013	2014	2013
Výkony	13,7%	12,8%	216	180
Výkonová spotřeba	1,7%	3,5%	7	14
Přidaná hodnota	18,0%	16,6%	209	166
Osobní náklady	1,8%	0,8%	9	4
Daně a poplatky	11,1%	0,0%	1	0
Odpisy dlouhodobého nehm. a hm. majetku	24,2%	35,2%	156	168
Provozní výsledek hospodaření	614,3%	-46,2%	43	-6
Ostatní finanční náklady	0,0%	0,0%	0	0
Finanční výsledek hospodaření	0,0%	0,0%	0	0
Daň z příjmů za běžnou činnost	600,0%	-50,0%	6	-1
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	740,0%	-50,0%	37	-5
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	740,0%	-50,0%	37	-5
Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	716,7%	-50,0%	43	-6

Zdroj: autorské zpracování dle metodiky (Vochozka, 2011)

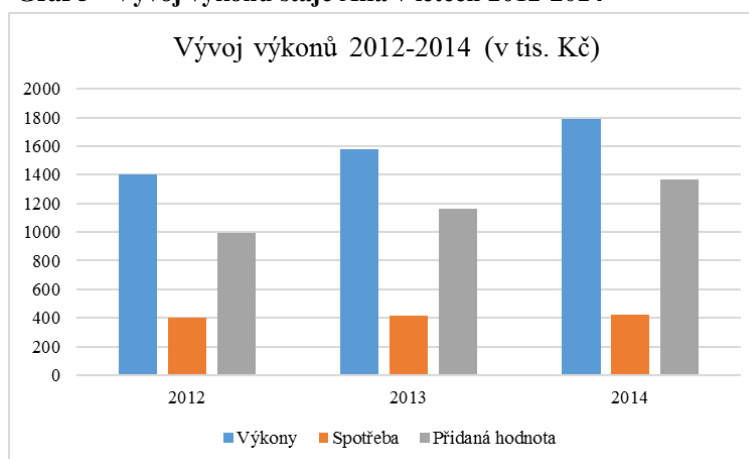
Výkony, stejně tak jako náklady vynaložené na tyto výkony, a přidaná hodnota se zvýšily v návaznosti na zvyšování kapacity stáje Alfa. Pozitivem pro stáj je, že i když se přidaná hodnota v roce 2013 zvýšila o 167 tis. Kč (16,8 %) a v roce 2014 o 210 tis. Kč (13,3 %), náklady na tyto výkony se zvýšily v roce 2013 jen o 14 tis. Kč (3,5 %) a v roce 2014 o 7 tis. Kč (1,7 %). Z tohoto lze odvodit, že stáj Alfa efektivně zvýšila své kapacity a opatření, která učinila, opravdu vedla ke zvýšení přidané hodnoty.

Osobní náklady společnosti Alfa se nijak rapidně nemění, nicméně v roce 2013 vzrostly o 4 tis. Kč (0,8 %) a v roce 2014 o 9 tis. Kč (1,8 %). Výše daní a poplatků v roce 2013 zůstala stejná oproti minulému roku, v roce 2014 je pak zaznamenán nárůst o 1 tis. Kč (11,1 %). Odpisy dlouhodobého majetku se zvýšily úměrně s jeho nákupem (o 35,2 % a 24,2 %).

Provozní výsledek hospodaření se v roce 2013 snížil o 5 tis Kč (45,5 %) a v roce 2014 došlo k jeho navýšení o 37 tis. Kč (až o 616,7 %). Toto je opět důsledkem efektivního vkladu do podnikání a lze v dalších letech předpokládat další růst provozního výsledku hospodaření. Finanční výsledek hospodaření zůstává neměnný, zde byly provedeny pouze platby za vedení bankovního účtu.

Vývoj výsledku hospodaření za běžnou činnost se pak odvíjí od vývoje provozního výsledku hospodaření.

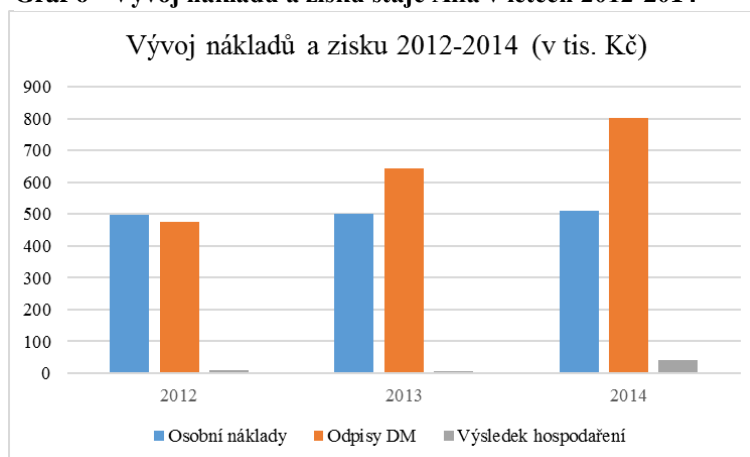
Graf 5 - Vývoj výkonů stáje Alfa v letech 2012-2014

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu je patrný nárůst výkonů, zde se opět projevilo rozšíření kapacit ustájovacího zařízení. Spotřeba ale naopak zůstává na relativně stejné úrovni, i když došlo k velmi mírnému zvýšení. Rozšíření kapacit tedy bylo efektivním krokem pro stáj Alfa, neboť se jí podařilo ušetřit některé náklady a v důsledku toho úměrně výkonům roste i přidaná hodnota stáje Alfa v čase.

Graf 6 - Vývoj nákladů a zisku stáje Alfa v letech 2012-2014

Zdroj: vlastní zpracování

Rozšíření kapacit podnikání se také projevilo na vývoji nákladů. U osobních nákladů však nedošlo k rapidnímu nárůstu na rozdíl od odpisů dlouhodobého majetku. Je patrné, že podnikatel investoval velké množství kapitálu do dlouhodobého majetku. Od toho se odvíjí velký nárůst odpisů dlouhodobého majetku. Odpisy se neprojevují ve výkonové spotřebě, která je znázorněna v grafu číslo 5, proto je patrný nárůst nákladů až v grafu číslo 6, kde jsou zahrnuty i odpisy majetku. V posledním sledovaném roce je patrný nárůst výsledku hospodaření, který v relativních hodnotách dosahuje velmi vysokých výsledků, nicméně v absolutních hodnotách se nejedná o velká čísla.

Tabulka 5- Vertikální analýza rozvahy – Alfa

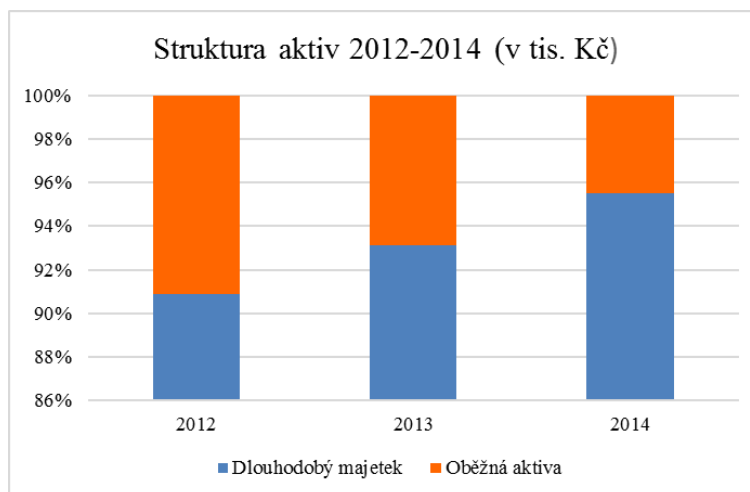
Vertikální analýza rozvahy - Alfa (v tis. Kč)			
	Netto		
	2014	2013	2012
AKTIVA CELKEM	100,0%	100,0%	100,0%
Dlouhodobý majetek	95,5%	93,1%	90,9%
Dlouhodobý hmotný majetek	95,5%	93,1%	90,9%
Oběžná aktiva	4,5%	6,9%	9,1%
Zásoby	3,0%	3,3%	4,3%
Pohledávky	1,4%	2,4%	3,8%
Krátkodobé pohledávky	1,4%	2,4%	3,8%
Krátkodobý finanční majetek	0,1%	1,2%	1,1%
Peněžní prostředky	0,1%	1,2%	1,1%
PASIVA CELKEM	100,0%	100,0%	100,0%
Vlastní kapitál	73,6%	86,9%	76,9%
Základní kapitál	71,6%	86,6%	76,1%
Výsledek hospodaření běžného účetního období	2,0%	0,3%	0,8%
Cizí zdroje	26,4%	13,1%	23,1%
Závazky	26,4%	13,1%	23,1%
Dlouhodobé závazky	24,6%	12,2%	22,8%
Krátkodobé závazky	1,8%	0,9%	0,3%

Zdroj: autorské zpracování dle metodiky (Vochozka, 2011)

Struktura aktiv

Dlouhodobý majetek v roce 2012 tvořil 90,9 % celkové bilanční sumy, v roce 2013 se pak jeho podíl zvýšil na 93,1 %, v roce 2014 dokonce na 95,5 %. Podíl dlouhodobého majetku je zvyšován na úkor podílu oběžného majetku.

Graf 7 - Struktura celkových aktiv stáje Alfa v letech 2012-2014

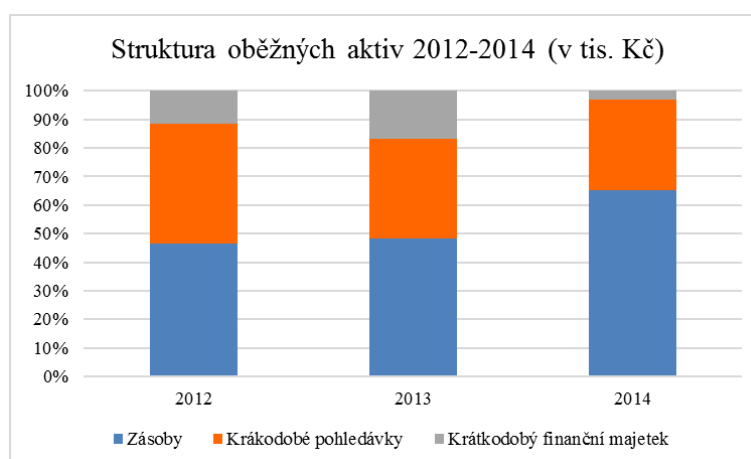
Zdroj: vlastní zpracování

Jednoznačně nejvýznamnější složkou oběžných aktiv jsou zásoby, které v roce 2012 tvořily 46,7 % oběžných aktiv, o rok později 48,3 % a v roce 2014 dokonce 65,3 % oběžných aktiv.

Další významnou položkou oběžných aktiv jsou krátkodobé pohledávky, které v roce 2012 tvoří 41,7 % oběžných aktiv, v roce 2013 35 % a v roce 2014 31,6 %. V časovém vývoji tedy podíl krátkodobých pohledávek za tyto 3 roky klesá.

Nejméně zastoupenou částí oběžného majetku stáje Alfa jsou finanční prostředky, které v čase nejprve vzrostly, o rok později však opět klesly. V roce 2012 krátkodobý finanční majetek tvořil 11,7 % oběžných aktiv, o rok později v roce 2013 16,7 % a v roce 2014 klesá jeho podíl na pouhých 3,2 % z oběžných aktiv.

Graf 8 - Struktura oběžných aktiv stáje Alfa v letech 2012-2014

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu lze vypočítat, že zatímco v roce 2013 se struktura oběžných aktiv stáje Alfa příliš nezměnila, v roce 2014 došlo k poměrně velkému poklesu podílu krátkodobého finančního majetku a nárůstu zásob. Nárůst zásob je vzhledem k nárůstu kapacit stáje logický, nicméně podíl peněžních prostředků je zde malý a v budoucnu by se měl zvýšit.

Struktura pasiv

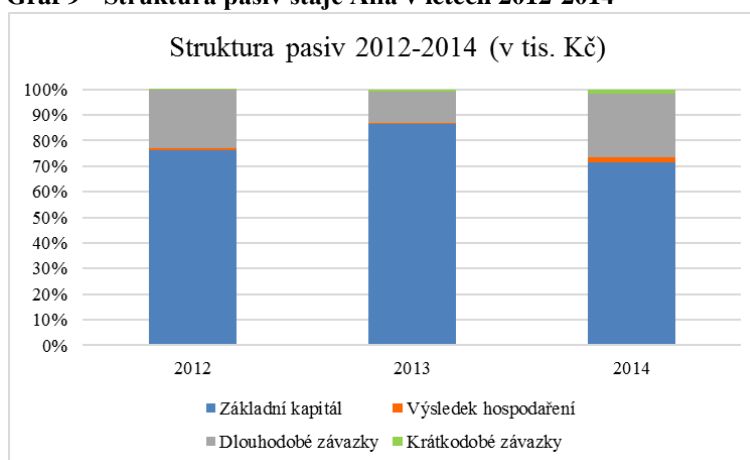
Nejvýznamnější položkou pasiv je jednoznačně základní kapitál. V roce 2012 tvořil 76,1 % z celkové bilanční sumy, v roce 2013 jeho podíl vzrostl na 86,6 % a v roce 2014 pak klesl na 71,6 %. U vývoje základního kapitálu je jasně viditelné, že na konci roku 2013 došlo k dalšímu vkladu do podnikání ve formě dlouhodobého majetku.

Další významnou položkou pasiv jsou dlouhodobé závazky, které představují především leasing strojního zařízení. V roce 2012 zaujímaly hodnotu 22,8 % z pasiv, v roce 2013 12,2 % a v roce 2014 jejich podíl opět vzrostl až na 24,6 %.

Velmi malou položkou je pak výsledek hospodaření, jehož podíl z 0,8 % z bilanční sumy v roce 2013 klesl na 0,3 %, nicméně v roce 2014 se tento podíl opět zvýšil alespoň na 2 %. Již z tohoto však plyne, že činnost stáje Alfa není příliš výdělečná.

Poslední složkou tvořící strukturu pasiv jsou krátkodobé závazky, jejichž podíl v čase rostl. V roce 2012 jejich stav byl 0,3 %, v dalším roce 0,9 % a v roce 2014 1,8 %.

Graf 9 - Struktura pasiv stáje Alfa v letech 2012-2014

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafického zobrazení struktury pasiv je patrný velký podíl základního kapitálu na celkových pasivech. Svědčí to o poměrně velkých investičních možnostech majitele stáje, neboť i přes nárůst investic do dlouhodobého majetku se nijak výrazně nezvýšil podíl dlouhodobých závazků. Patrný je i nárůst podílu hospodářského výsledku, nicméně stále by bylo třeba ho zvýšit.

Tabulka 6 - Vertikální analýza VZZ – Alfa

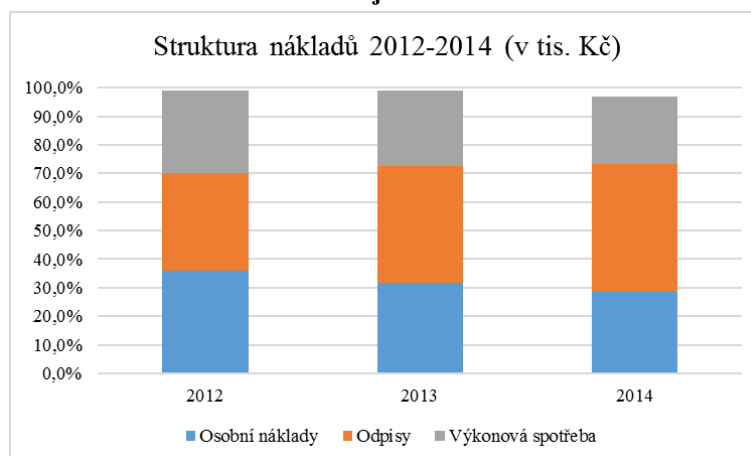
Vertikální analýza VZZ - Alfa (v tis. Kč)			
	2014	2013	2012
Výkony	100,0%	100,0%	100,0%
Výkonová spotřeba	23,7%	26,5%	28,9%
Přidaná hodnota	76,3%	73,5%	71,1%
Osobní náklady	28,4%	31,7%	35,5%
Daně a poplatky	0,6%	0,6%	0,6%
Odpisy dlouhodobého nehm. a hm. majetku	44,5%	40,8%	34,0%
Provozní výsledek hospodaření	2,8%	0,4%	0,9%
Ostatní finanční náklady	0,1%	0,1%	0,1%
Finanční výsledek hospodaření	-0,1%	-0,1%	-0,1%
Daň z příjmů za běžnou činnost	0,4%	0,1%	0,1%
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	2,3%	0,3%	0,7%
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	2,3%	0,3%	0,7%
Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	2,7%	0,4%	0,9%

Zdroj: vlastní zpracování dle metodiky (Vochozka, 2011)

Výkony stáje Alfa jsou kompletně tvořeny tržbami za vlastní prodané služby. Pozitivní informací pro stáj Alfa je, že výkonová spotřeba v čase mírně klesá. Z roku 2012, kdy činila 28,9 % až na 23,7 % v roce 2014. Pozitivní zprávou pro podnik Alfa je také to, že přidaná hodnota se pohybuje kolem čísel převyšujících 70 % a v čase se stále zvyšuje.

Snižující tendenci mají také osobní náklady, daně a poplatky, hůře jsou na tom však odpisy dlouhodobého majetku. Ty se v čase zvýšily ze 34 % v roce 2012 až na 44,5 % v roce 2014. Je to však pouze důsledek zvyšování kapacity stáje Alfa, a tudíž navýšení dlouhodobého majetku. Dohromady však osobní náklady a odpisy dlouhodobého majetku tvoří příliš vysoké hodnoty a do hospodářského výsledku společnosti nezbyde tedy téměř nic. I přesto se však v roce 2014 podíl hospodářského výsledku velmi nepatrně zvýšil, a to na 2,3 %. Stejně jako u vertikální analýzy pasiv se však jedná jen o velmi malý podíl z celkové sumy.

Graf 10 - Struktura nákladů stáje Alfa v letech 2012-2014

Zdroj: vlastní zpracování

Struktura nákladů se v průběhu sledovaných let nezměnila a zůstává stále přibližně stejná.

4.2.2 Ukazatele finančního zdraví

V následující kapitole práce se vždy k danému okruhu finančních ukazatelů objevují tabulky s výsledky konkrétních ukazatelů pro jednotlivé stáje. V tabulce je také vždy uveden odkaz na daný vztah v metodice práce.

Ukazatele rentability

Tabulka 7 - Ukazatele rentability stáje Alfa

Ukazatele rentability - stáj Alfa				
Ukazatel (zkratka)	Číslo vztahu	2014	2013	2012
ROCE	2.4	2,38%	0,35%	0,92%
ROA	2.5	2,00%	0,29%	0,76%
ROE	2.6	2,27%	0,27%	0,79%
ROS	2.7	1,95%	0,25%	0,57%

Zdroj: autorské zpracování dle metodiky (Kalouda, 2016)

Rentabilita investovaného kapitálu (ROCE) u stáje Alfa by měla vykazovat přibližně hodnoty alespoň 2krát větší, než jsou současné výpůjční náklady (zejména úrokové sazby) úvěrů. V případě stáje Alfa se jedná zejména o leasing na dlouhodobý majetek. Současné úrokové míry u leasingu se pohybují kolem 4-8 %, hodnota tohoto ukazatele tedy není dostačující ani v nejlepším roce 2014, kdy hodnota ROCE dosahovala až 2,38 %. V obou předchozích letech (2013 – 0,35 % a 2012 – 0,92 %) jsou výsledky tohoto ukazatele velmi špatné a vypovídají o tom, že investovaný kapitál investory není příliš ziskový.

Rentabilita aktiv (ROA) v případě stáje Alfa dosahuje velmi podobných hodnot jako ROCE. Vzhledem k tomu, že čím vyšší ROA je, tím lepší hodnocení rentability pro podnik to znamená, lze říci, že ani rentabilita aktiv není pro stáj Alfa adekvátní.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) také nemá pro stáj Alfa nijak příznivé hodnoty. V roce 2012 připadlo na 1 Kč vlastního kapitálu pouze 0,0079 Kč zisku před zdaněním. Toto je velmi nízká hodnota. O rok později, v roce 2013, se dokonce ještě zmenšila až na 0,27 %. V roce 2014 se pak hodnota ROE zvýšila až 10krát, což je dobrý výsledek, nicméně stále není dostačující a měl by být větší než 2,27 %.

Rentabilita tržeb (ROS) by, stejně jako ostatní ukazatele rentability, měla dosahovat alespoň výše úroků bank při půjčkách, nicméně ani tento ukazatel nedosahuje kýžené hodnoty. Z původních 0,57 % v roce 2012 ještě klesl na 0,25 % v roce 2013, v roce 2014 pak opět rentabilita tržeb stoupla na 1,95 %, což je oproti minulým letům dobrý výsledek, nicméně stále není dostačující a stáj Alfa by tento ukazatel měla v budoucnu posunout například až k hranici 10 %.

Tabulka 8 - Vývoj výsledku hospodaření v letech 2009-2011 stáje Beta

Hospodářský výsledek stáje Beta			
	2011	2010	2009
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	-33	0	1

Zdroj: vlastní zpracování

U stáje Beta, což je prvotní stáj do roku 2011, kdy se jednalo o spolek a tělovýchovnou jednotu – jezdecký oddíl, je potřeba zmínit, že nebyla založena za účelem vytváření zisku. Jednalo se o spolek, jehož ekonomickým cílem bylo dosáhnout přibližně nulového zisku, aby na konci účetního období nebylo třeba řešit, jak rozdělit kladný či záporný výsledek hospodaření. Ve výpočtech finančních ukazatelů jsou tedy vynechány ukazatele rentability, jelikož jejich zařazení by nemělo význam.

V tabulce je zřejmý vývoj hospodářského výsledku jezdeckého oddílu. V roce 2009 a 2010 se subjektu dařilo držet hospodářský výsledek kolem nulové hodnoty, zatímco v roce 2011 oddíl zakončil svou činnost se ztrátou -33 tisíc korun. To bylo způsobeno rozprodáním koní a jezdeckého vybavení pod cenou členům jezdeckého oddílu.

Tabulka 9 - Ukazatele rentability stáje Gama

Ukazatele rentability - stáj Gama				
Ukazatel (zkratka)	Číslo vztahu	2014	2013	2012
ROCE	2.4	0,35%	5,26%	6,60%
ROA	2.5	0,30%	0,30%	0,19%
ROE	2.6	7,83%	9,09%	5,66%
ROS	2.7	0,92%	1,11%	0,88%

Zdroj: autorské zpracování dle metodiky (Kalouda, 2016)

Rentabilita investovaného kapitálu (ROCE) v případě stáje Gama v roce 2012 dosahovala doporučené hodnoty, o rok později v roce 2013 sice klesla, ale stále dosahovala alespoň doporučenou výši 4 %. V roce 2014 pak rentabilita investic prudce klesla na základě zavedeného dlouhodobého úvěru ve výši kolem 5,5 mil. Kč. Stáj Gama potřebovala pokrýt své nesplacené krátkodobé závazky, které ji v minulých letech zatěžovaly.

Ukazatel rentabilita aktiv (ROA) pro stáj Gama nedosahuje příliš příznivé výsledky. Ukazatel je maximalizační, tudíž hodnoty kolem čísla 0 nejsou příliš pozitivní. Od roku 2012, kdy ROA vykazovala hodnoty 0,19 % se sice hodnota rentability aktiv mírně zvýšila na 0,3 % v dalším roce, nicméně v následujícím období není zaznamenán žádný progres.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) se v čase mírně zvýšila z původních 5,66 % v roce 2012 na 9,09 % v roce 2013. Přestože doporučená hodnota by u větších podniků neměla klesnout pod hranici 10 %, je tento výsledek pro stáj Gama uspokojivý, jelikož nejde o příliš velkou společnost. V následujícím roce 2014 pak hodnota ROE klesla na 7,83 %, i tak to lze považovat za dobrý výsledek.

Rentabilita tržeb (ROS) dosahovala v roce 2012 hodnoty 0,88 %, o rok později 1,11 % a v roce 2014 pak 0,92 %.

Shrnutí

Celkově lze říci, že ani v jedné ze srovnávaných stájí v případě rentability Alfa a Gama, nedosahují ukazatele rentability takových hodnot, které by se alespoň blížily doporučeným hodnotám. U stáje Beta nebyly ukazatele rentability zahrnuty do výpočtů, protože subjekt nebyl založen za účelem zisku. V prvních dvou srovnávaných letech vykazovala stáj Alfa horší výsledky rentability investovaného kapitálu (ROCE) než stáj Gama. V roce 2014 lze však u stáje Alfa pozorovat výrazné zlepšení, ke kterému došlo díky dalšímu vkladu do podnikání a rozšíření kapacit stáje. Oproti tomu v roce 2014 pozorujeme výrazné zhoršení u stáje Gama, která k uhrazení svých poměrně velkých krátkodobých

závazků zvolila dlouhodobý úvěr. Rentabilita aktiv (ROA) má jednoznačně lepší hodnoty pro stáj Alfa. Pouze v roce 2013 se hodnoty u obou stájí sešly, nicméně v roce 2012 i 2014 jsou hodnoty výrazně lepší pro stáj Alfa. Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) vykazuje sice lepší hodnoty pro stáj Gama, ale jen díky velmi malému podílu vlastního kapitálu na celkové bilanční sumě. V prvních dvou letech vykazovala lepší hodnoty rentability tržeb (ROS) stáj Gama, v roce 2014 se pak výrazně zlepšila situace stáje Alfa. Co se týká ukazatelů rentability, celkově lepších hodnot dosahuje jednoznačně stáj Alfa, s ohledem na časový vývoj. I tak je třeba zmínit, že ani stáj Alfa se hodnotami těchto ukazatelů nepřiblížila doporučeným hodnotám ekonomicky zdravého podniku.

Ukazatele aktivity

Tabulka 10 - Ukazatele aktivity stáje Alfa

Ukazatele aktivity - stáj Alfa				
Ukazatel (zkratka)	Číslo vztahu	2014	2013	2012
OA	2.8	0,86	0,91	1,07
DOA	2.9	419,67	394,13	337,40
OZ	2.10	29,00	27,28	25,04
DOZ	2.11	12,41	13,20	14,38
OP	2.12	59,93	37,67	28,04
DOP	2.13	6,01	9,56	12,84

Zdroj: autorské zpracování dle metodiky (Růčková, 2010)

Pro ukazatele aktivity bylo využito pro dosažení do vzorců jednotlivých vztahů výkonu podniku z výkazu zisku a ztrát. Tržby za prodané zboží stáj Alfa ani v jednom ze sledovaných období nevykazovala, proto tržbami v tomto případě jsou pouze výkony stáje Alfa.

Obrat aktiv (OA) je maximalizačním ukazatelem, který by neměl klesnout pod hodnotu 1. Z výsledků obratu aktiv lze vyzorovat, že hodnota tohoto ukazatele se v čase zhoršuje. Pouze v roce 2012 vykazoval obrat aktiv hodnoty 1,07, což přesahuje minimální doporučenou mez. Aktiva stáje Alfa evidentně nejsou efektivně využívána. V průběhu roku 2012 se aktiva obrátila pouze 1,07krát, v roce 2013 0,91krát a v roce 2014 už pouze 0,86krát.

Doba obratu aktiv (DOA) je alternativním ukazatelem k obratu aktiv. V případě stáje Alfa vyjadřuje, že aktiva se v podniku Alfa v roce 2012 obrátila za 337,4 dní, v roce 2013 za 394,12 dní a v roce 2014 pak za 419,67 dní. I přes to, že ukazatele obratu aktiv nevykazují ani minimální doporučené hodnoty, pro stáj Alfa může být pozitivní alespoň to, že tyto hodnoty nijak rapidně neklesají.

Obrat zásob (OZ) vyjadřuje kolikrát jsou zásoby přeměněny na jinou formu oběžných aktiv a znovu naskladněny. V případě stáje Alfa tedy zásoby v roce 2012 byly přeměněny 25,04krát, v roce 2013 27,28krát a v roce 2014 dokonce 29krát. Tyto hodnoty pro stáj Alfa opět nejsou nijak příznivé, jelikož doporučená hodnota obratu zásob se pohybuje mezi 4-6,5.

Doba obratu zásob (DOZ) je opět alternativním ukazatelem pro obrat zásob. Vyjadřuje, za kolik dní jsou dané zásoby (v tomto případě veškeré zásoby) přeměněny. V roce 2012 byly zásoby přeměněny za 14,38 dní, v roce 2013 za 13,2 dní a v roce 2014 pak za 12,41 dní. Tyto hodnoty nejsou příliš pozitivní, nastaly v důsledku zvyšování kapacity ustájených koní ve stáji Alfa. Stáj by však měla reagovat spolu se zvyšováním kapacity také úměrných zvyšováním zásob na skladě.

Výsledky obratu pohledávek (OP) vyjadřují, že v roce 2012 pohledávky byly přeměněny na finanční prostředky 28,04krát, v roce 2013 37,67krát a v roce 2014 59,93krát.

Doporučená hodnota doby obratu pohledávek (DOP) je stanovena kolem 30 dní, nicméně v tomto případě byly pohledávky uhrazeny průměrně za 12,84 dní za rok 2012, za 9,56 dní byly pohledávky průměrně uhrazeny v roce 2013, v roce 2014 pak za 6,01 dní. Výsledky tohoto ukazatele jsou vcelku pozitivní, nicméně je to způsobeno především velkým podílem dlouhodobého majetku na aktivech podniku.

Tabulka 11 - Ukazatele aktivity stáje Beta

Ukazatele aktivity - stáj Beta				
Ukazatel (zkratka)	Číslo vztahu	2011	2010	2009
OA	2.8	1,08	1,06	1,13
DOA	2.9	334,45	338,89	317,71
OZ	2.10	27,57	33,21	42,00
DOZ	2.11	13,06	10,84	8,57
OP	2.12	211,33	126,20	-
DOP	2.13	1,70	2,85	0,00

Zdroj: autorské zpracování dle metodiky (Růčková, 2010)

Obrat aktiv (OA) u stáje Beta nevykazuje nijak vysokých hodnot a udává pouze přibližně jednu obrátku aktiv v každém roce. Od roku 2009 počet obrátek za rok mírně klesl, v roce 2011 se pak, oproti roku 2010, opět nepatrně navýšil. V každém případě obrat aktiv alespoň přesahuje doporučenou úroveň hodnoty 1. Doba obratu aktiv (DOA) pak přesně kopíruje vývoj obratu aktiv pouze s tím rozdílem, že udává počet dní, které uběhnou, než se aktiva v podniku obrátí.

Obrat zásob (OZ) se u stáje Beta pohybuje ve zbytečně vysokých hodnotách. Znamená to, že v roce 2009 se zásoby přeměnily na jinou formu oběžného majetku 42krát, v roce 2010 33,21krát a v roce 2011 obrat zásob mírně poklesl na hodnotu 27,57. Doba obratu zásob (DOZ) pak stejně jako v případě obratu aktiv kopíruje vývoj obratu zásob, kdy se s rostoucím obratem zásob snižuje doba obratu zásob.

Obrat pohledávek (OP) u stáje Beta nevykazuje vypovídající hodnoty, protože hodnota pohledávek je u stáje Beta na konci všech let velmi nízká. V roce 2009 činila dokonce 0 Kč, tedy všichni členové oddílu a majitelé ustájených koní splatili své závazky včas. Celkově doba obratu pohledávek (DOP) vykazuje až příliš pozitivní hodnoty – znamenalo by to, že pohledávky stáje Beta byly hrazené téměř okamžitě.

Tabulka 12 - Ukazatele aktivity stáje Gama

Ukazatele aktivity - stáj Gama				
Ukazatel (zkratka)	Číslo vztahu	2014	2013	2012
OA	2.8	0,32	0,27	0,21
DOA	2.9	1119,89	1335,27	1702,25
OZ	2.10	34,09	27,06	20,59
DOZ	2.11	10,56	13,30	17,48
OP	2.12	8,26	6,18	21,23
DOP	2.13	43,61	58,28	17,07

Zdroj: autorské zpracování dle metodiky (Růčková, 2010)

Hodnoty obratu aktiv (OA) dosahují pouze nízkých hodnot vzhledem k tomu, že by neměly klesnout pod hodnotu 1. Hodnoty vykazují, že ani v jednom ze sledovaných let se aktiva neobrátila alespoň jednou. Doba, za kterou se aktiva v podniku Gama obrátí, pak vychází v roce 2012 na 1725 dní, v roce 2013 na 1353 dní a v roce 2014 pak na 1135 dní. Doba obratu aktiv je ve sledovaných letech příliš vysoká.

Obrat zásob (OZ) vyjadřuje, že se zásoby v průběhu roku 2012 obrátily přibližně 20krát, v roce 2013 se pak obrat zvýšil 27krát, v roce 2014 dokonce 34krát. Tyto hodnoty vykazují příliš vysoké hodnoty a znamená to, že by stáj Gama měla zauvažovat o pořízení větších zásob. Doba obratu zásob (DOZ) pak nepřímo úměrně kopíruje vývoj obratu zásob.

Obrat pohledávek (OP) vykazuje v roce 2012 poměrně vysokou hodnotu, ale stáji akceptovatelnou – 21,23. Vyjadřuje tedy, že se pohledávky za rok obrátily přibližně 21krát. V roce 2013 pak hodnota klesla a pohledávky byly zcela uhrazeny pouze 6,18krát, v roce 2014 pak obrat pohledávek vzrostl na hodnotu 8,26. Od roku 2012, kdy průměrná doba

splacení pohledávky činila 17,3 dní, se doba obratu pohledávek výrazně zhoršila. Stáj Gama by určitě měla zapracovat na vymáhání svých pohledávek.

Shrnutí

Nejlepší hodnota obratu aktiv ze srovnávaných stájí náleží stáji Beta. Po všechny tři sledované roky si držela hodnotu kolem 1, nikdy však pod tuto stanovenou minimální hodnotu neklesla. Stáj Alfa se v roce 2012 a 2013 kolem hodnoty 1 také pohybovala, ale už v roce 2013 hodnota klesla a v roce 2014 klesla důsledkem pořízení dalšího dlouhodobého majetku ještě více. Hodnoty stáje Gama jsou velmi špatné, po celou dobu se pohybují kolem hodnoty 0,2-3. Aktiva by se tedy ve stáji Gama obrátila v průměru až za 4 roky. Naproti tomu obrat zásob se u všech tří stájí pohybuje v hodnotách 20-30, což pro všechny tři subjekty znamená, že tvoří příliš malé zásoby. Doporučená hodnota se pohybuje v rozmezí 4-6,5 obrátek za rok, ani jedna ze stájí se tak k této hodnotě neblíží. Všechny hodnoty obratu zásob se pohybují kolem čísla 20-30, které je příliš vysoké, nicméně nejlépe je na tom stáj Beta, u které lze alespoň pozorovat klesající tendenci. U stáje Alfa i Gama se doba obratu zásob stále snižuje a obrat zásob má tedy rostoucí tendenci. Hodnoty obratu pohledávek má jednoznačně stáj Beta, protože na konci roku 2012 dokonce neevidovala žádnou neuhrazenou pohledávku, přičemž výkony nebyly nijak extrémně nízké oproti jiným srovnávaným rokům. Velmi dobře si také vedla stáj Alfa, u které lze sledovat trend lepšího vymáhání úhrady svých pohledávek, kdy v roce 2014 průměrná doba úhrady je 6 dní, což je velmi dobrý výsledek. Nejhůře na tom je stáj Gama, která si v roce 2012 vedla dobře, ale v dalším roce je viditelné zhoršení tohoto ukazatele až na průměrnou dobu úhrady pohledávky na 58 dní. V roce 2014 není hodnota doby obratu pohledávek stále příznivá, nicméně je zde zlepšení oproti minulému roku. Nejlepších hodnot ukazatelů aktivity tedy dosahuje stáj Beta.

Ukazatele likvidity

Tabulka 13 - Ukazatele likvidity stáje Alfa

Ukazatele likvidity - stáj Alfa				
Ukazatel (zkratka)	Číslo vztahu	2014	2013	2012
BL	2.14	2,50	8,00	30,00
PL	2.15	0,87	4,13	16,00
OL	2.16	0,08	1,33	3,50

Zdroj: autorské zpracování dle metodiky (Růčková, 2010)

Hodnoty běžné likvidity (BL) jsou u stáje Alfa poněkud rozkolísané. Zatímco v prvním sledovaném roce je hodnota tohoto ukazatele zbytečně vysoká, v dalším roce se výrazně snížila a v roce 2014 již dosahuje doporučené hodnoty (1-2,5). Hodnoty běžné likvidity vykazují, že v roce 2012 by byla stáj Alfa schopna své krátkodobé závazky schopna pokrýt až 30krát, pokud by všechna oběžná aktiva přeměnila na peněžní prostředky, v roce 2013 8krát, v roce 2014 pak 2,5krát. Rozdílné hodnoty jsou způsobeny rozvojem kapacit stáje. Zatímco oběžná aktiva se v letech výrazně nemění, až na rok 2014, kdy se snížila v důsledku vyšších investic do podnikání, krátkodobá pasiva výrazně v letech vzrostla.

Pohotová likvidita (PL) je opět poměrně rozkolísaná s klesající tendencí. V letech 2012 i 2013 vykazuje příliš vysoké hodnoty, což může znamenat, že stáj Alfa udržuje příliš velké množství svých aktiv ve formě aktiv oběžných, které dosahují nejmenšího zúročení. V případě stáje Alfa je však třeba brát v potaz, že hodnoty krátkodobých aktiv v letech 2012 a 2013 byly skutečně velmi malé. V roce 2014 je pak, po rozšíření podnikání, evidován pokles pohotové likvidity až na hodnotu 0,87, která se již pohybuje v doporučených mezích tohoto ukazatele.

Okamžitá likvidita (OL) je nejpřesnějším ukazatelem likvidity, neboť vyjadřuje schopnost podniku uhradit své závazky v daný okamžik. Hodnoty tohoto ukazatele ani v tomto případě nejsou zcela ideální, jsou příliš vysoké v letech 2012 a 2013 a přímo tedy kopírují hodnocení běžné a pohotové likvidity. Opět je nutné brát v potaz, že stavy krátkodobých závazků byly v těchto letech opravdu velmi nízké (2012–4, 2013–15). V roce 2014 pak hodnota okamžité likvidity prudce klesla, kdy dosahovala poněkud nižší hodnoty než optimální (0,2), nicméně za sledované roky je toto nejlepší hodnota.

Tabulka 14 - Ukazatele likvidity stáje Beta

Ukazatele likvidity - stáj Beta				
Ukazatel (zkratka)	Číslo vztahu	2011	2010	2009
BL	2.14	1,65	0,71	0,69
PL	2.15	1,15	0,52	0,49
OL	2.16	1,09	0,48	0,49

Zdroj: autorské zpracování dle metodiky (Růčková, 2010)

Běžná likvidita (BL) v letech 2009 a 2010 vykazuje příliš nízké hodnoty a pokud by například došlo k neočekávané situaci, nebyla by stáj Beta schopna své závazky hradit. V roce 2011 pak došlo k výraznému zlepšení, kdy se hodnota 1,65 pohybovala v optimální výši.

Pohotová likvidita (PL) je u stáje Beta v letech 2009 a 2010 příliš nízká, i když v roce 2010 už se blížila k optimu (min. 0,7). V roce 2011 se pak pohotová likvidita zvýšila na hodnotu 1,15, což ale na druhou stranu není až tak pozitivní výsledek a hodnota je příliš vysoká. Znamená to, že stáj Beta drží příliš mnoho svých aktiv ve formě nejlíživějšího majetku.

Hodnoty okamžité likvidity (OL) jsou vyšší než doporučená hodnota 0,2, nicméně vykazují snesitelné hodnoty. Pouze v roce 2011 se okamžitá likvidita stáje Beta zvýšila na hodnotu 1,09, což je příliš vysoká hodnota. Tento výkyv je však způsoben prodejem koní a jezdeckého vybavení na konci roku. Do pokladny a na bankovní účet se tak dostalo větší množství prostředků.

Tabulka 15 - Ukazatele likvidity stáje Gama

Ukazatele likvidity - stáj Gama				
Ukazatel (zkratka)	Číslo vztahu	2014	2013	2012
BL	2.14	11,63	0,07	0,04
PL	2.15	9,63	0,06	0,03
OL	2.16	1,37	0,01	0,02

Zdroj: autorské zpracování dle metodiky (Růčková, 2010)

Hodnoty běžné likvidity (BL) jsou pro stáj Gama velmi nedostačující. Oběžná aktiva pokrývala hodnotu krátkodobých pasiv v roce 2012 pouze ze 4 %, v roce 2013 ze 7 % a v roce 2014 pak došlo k obrovskému nárůstu běžné likvidity na 11,63. Tento velký výkyv je způsoben zařízením dlouhodobého úvěru v roce 2013, který pokryl vysoké hodnoty nesplacených krátkodobých závazků.

Pohotová likvidita (PL) vyjadřuje přesnější obdobu běžné likvidity. Je upravena o nejméně likvidní, tedy přeměnitelnou na peněžní prostředky, oběžného majetku – zásoby. Vývoj pohotové likvidity téměř kopíruje vývoj běžné likvidity stáje Gama. Ideální hodnoty se pohybují v rozmezí 0,7-1. Ukazatel stáje Gama toto výrazně nespĺňuje. V letech 2012 a 2013 je velmi nízká úroveň opět způsobena obrovskými hodnotami krátkodobých závazků. V roce 2014 se pak situace zlepšila díky dlouhodobému úvěru, ale na poměry stáje Alfa je likvidita příliš vysoká.

Výše hodnot okamžité likvidity (OL) je obdobně jako u běžné a pohotové likvidity v letech 2012 a 2013 příliš nízká. Ze stejných důvodů pak dochází k velkému nárůstu v roce 2014, kdy je hodnota zbytečně vysoká.

Shrnutí

Nejlepší hodnoty běžné likvidity (BL) vykazuje stáj Alfa. V roce 2012 sice je zaznamenána příliš vysoká hodnota, ta je ale způsobena jen velmi malými krátkodobými závazky v tomto roce, které činily pouze 4 000 Kč. V roce 2014 pak dosahuje ideální hodnoty 2,5. Horší situace nastává po odečtení nejméně likvidní formy oběžného majetku – zásob. Pohotová likvidita (PL) stáje tak klesá. V prvních dvou sledovaných letech je však, kvůli nízkým krátkodobým závazkům, příliš vysoká. V roce 2014 pak dosahuje doporučené hodnoty. Hodnoty okamžité likvidity (OL) jsou ve všech stájích poměrně rozkolísané. Ani v jednom případě se nepohybují kolem doporučené hodnoty 0,2. Celkově u stáje Gama lze pozorovat neschopnost splácet své závazky, jelikož ukazatele likvidity vychází ve velmi malých hodnotách, s výjimkou posledního roku 2014, kdy došlo ke zřízení dlouhodobého úvěru. Kladně lze v tomto případě hodnotit stáj Alfa, která v roce 2014 u běžné a pohotové likvidity dosahuje doporučených hodnot. V případě okamžité likvidity se, oproti minulým letům, optimální doporučené hodnotě alespoň přiblížila.

Ukazatele zadluženosti

Tabulka 16 - Ukazatele zadluženosti stáje Alfa

Ukazatele zadluženosti - stáj Alfa				
Ukazatel (zkratka)	Číslo vztahu	2014	2013	2012
DR	2.17	26%	13%	23%
ER	2.18	74%	87%	77%
DER	2.19	36%	15%	30%

Zdroj: autorské zpracování dle metodiky (Bláha, a další, 2006)

Ukazatel věřitelského rizika (DR) u stáje Alfa vykazuje poměrně dobré hodnoty. V roce 2013 je zřejmý pokles podílu cizího kapitálu na aktivech, z čehož je zřejmé, že došlo ke splacení některých dlouhodobých závazků. V roce 2014 je naopak výrazný nárůst dlouhodobých závazků v návaznosti na rozšíření kapacit stáje.

Ukazatel samofinancování (ER) je pouze doplňkem ukazatele věřitelského rizika, součet obou těchto ukazatelů dává 1. Lze tedy odvodit, že v roce 2012 bylo podnikání stáje Alfa financováno ze 77 % vlastním kapitálem, v roce 2013 dokonce z 87 % a v roce 2014 ze 74 %. Výsledky roku 2014 ovlivnilo opět rozšíření podnikání.

Úrokové krytí (DER) vyjadřuje podíl cizího a vlastního kapitálu. Hodnota tohoto ukazatele by měla být 1:1, nicméně kvůli riziku zadlužení lze za bezpečnou míru zadlužení považovat 40 % cizího kapitálu na vlastních zdrojích financování. V roce 2012 je hodnota pod touto hranicí na 30 % cizího kapitálu, v roce 2013 na 15 % a v roce 2014 pak výsledek úrokového krytí vzrostl na 36 %, to lze považovat za téměř bezpečnou hodnotu. Hodnota ani v jednom ze sledovaných let nevystoupala nad určenou mez 40 %, což je dobrý výsledek pro stáj Alfa.

Tabulka 17 - Ukazatele zadluženosti stáje Beta

Ukazatele zadluženosti - stáj Beta				
Ukazatel (zkratka)	Číslo vztahu	2011	2010	2009
DR	2.17	74%	81%	74%
ER	2.18	26%	19%	26%
DER	2.19	288%	435%	286%

Zdroj: autorské zpracování dle metodiky (Bláha, a další, 2006)

Ukazatel věřitelského rizika (DR) v případě stáje Beta vykazuje poměrně vysoké hodnoty. V roce 2009 tedy podíl cizího kapitálu na celkových aktivech stáje Beta činil 74 %, o rok později pak 81 % a v roce 2011 se hodnota opět vrátila na původních 74 %. I přesto však k žádnému výraznému zlepšení nedošlo. Koeficient samofinancování (ER) pak vyjadřuje podíl vlastního kapitálu na celkové bilanční sumě. V případě stáje Beta je velmi nízký, což vypovídá o velké zadluženosti subjektu.

Hodnoty úrokového krytí (DER) jsou pro stáj Beta velmi nepříznivé. Vyjadřují až několikanásobnou převahu cizích zdrojů krytí nad vlastním kapitálem. Opět to vykazuje obrovskou zadluženost stáje Beta.

Tabulka 18 - Ukazatele zadluženosti stáje Gama

Ukazatele zadluženosti - stáj Gama				
Ukazatel (zkratka)	Číslo vztahu	2014	2013	2012
DR	2.17	96%	97%	97%
ER	2.18	4%	3%	3%
DER	2.19	2538%	3165%	2931%

Zdroj: autorské zpracování dle metodiky (Bláha, a další, 2006)

Hodnoty ukazatelů zadluženosti stáje Gama vykazují celkově velmi špatné hodnoty. Ukazatel věřitelského rizika (DR) vykazuje podíl cizího kapitálu na celkové bilanční sumě téměř 100 %. V letech 2012 a 2013 tento ukazatel vykazoval 97 % podíl cizího kapitálu,

v roce 2014 pak nastalo velmi malé zlepšení o 1 %. Koefficient samofinancování (ER) se pak nepřímo úměrně odvíjí od ukazatele věřitelského rizika.

Úrokové krytí (DER) se odvíjí od předchozích dvou ukazatelů zadluženosti. Podíl cizího kapitálu na vlastním kapitálu se ve všech letech pohybuje v řádech tisíců procent, což představuje velmi špatnou ekonomickou situaci stáje Gama. V roce 2012 převažuje cizí kapitál nad vlastními prostředky financování 29krát, v roce 2013 se pak situace ještě zhoršila. V roce 2014 poté došlo k mírnému zlepšení, nicméně situace stále zůstává velmi špatná.

Shrnutí

Co se týká zadluženosti, nejlépe je na tom jednoznačně stáj Alfa. Koefficient věřitelského rizika (DR) je poměrně nízký ve všech srovnávaných letech, úměrná k tomu je pak výše koeficientu samofinancování (ER). Míra zadlužení neboli úrokové krytí (DER) se pohybuje v doporučených hodnotách do 40 %. Oproti tomu stáje Beta a Gama vykazují výrazné zadlužení, stáj Gama dokonce ještě větší a převaha cizího kapitálu nad vlastním je několikanásobná v desítkách. Tyto výsledky jsou tedy pro stáj Gama velmi špatné.

5 Shrnutí

Shrnutí se zabývá vyhodnocením, která ze stájí je na tom ekonomicky nejlépe, a dále pak návrhem na optimalizaci pro prvotní stáj Alfa.

5.1 Komparace ekonomické situace stájí

V následující kapitole je provedeno srovnání ekonomické situace stáje Alfa s ostatními dvěma stájemi na základě vybraných ukazatelů finanční analýzy. Pro lepší přehlednost jsou v tabulce 19 zakomponovány pouze vybrané ukazatele rentability a likvidity. Právě ukazatele likvidity a rentability jsou dle metodiky práce považovány za stěžejní pro hodnocení finančního zdraví podniku.

Tabulka 19 – Komparace – vybrané ukazatele finančního zdraví

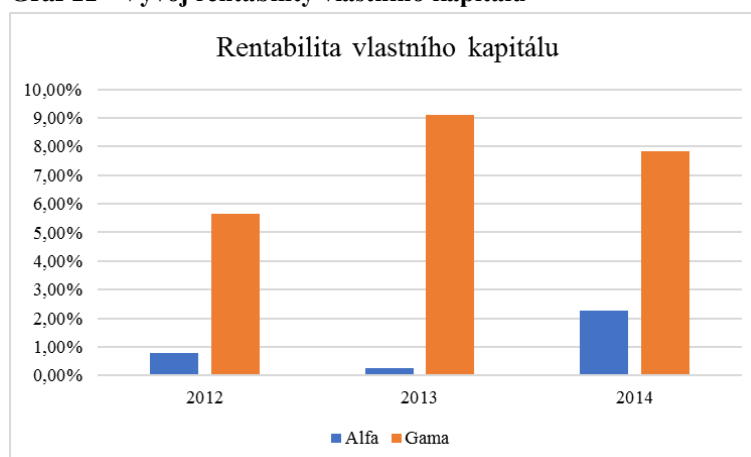
stáj:		Alfa			Beta			Gama		
Ukazatel (zkratka)	Číslo vztahu	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2014	2013	2012
Rentabilita vl. kapitálu	2.6	2,27%	0,27%	0,79%	N/A			7,83%	9,09%	5,66%
Pohotová likvidita	2.15	0,87	4,13	16,00	1,15	0,52	0,49	9,63	0,06	0,03

Zdroj: vlastní zpracování

V případě rentability byly provedeny výpočty pouze pro stáj Alfa a Gama, pro stáj Beta by takové výpočty byly nerelevantní, jelikož spolek nebyl založen za účelem dosahování zisku. V tomto ohledu se stáji Beta dařilo, jelikož v letech 2009 a 2010 dosahovala téměř nulového zisku. Problém nastal až v posledním roce fungování 2011, kdy vznikla ztráta 33 tisíc korun, která byla následně pokryta prodejem oddílových koní při zániku jezdeckého oddílu. Srovnání hodnot rentability tedy bylo provedeno u stájí Alfa a Gama. Hodnoty rentability investovaného kapitálu v prvních dvou letech byly příznivější pro stáj Gama, nicméně v roce 2014 lze pozorovat výrazné zlepšení u stáje Alfa. Došlo k němu zejména díky rozšíření kapacit a plnému obsazení boxů, které v minulých letech nebylo. U stáje Gama, která k pokrytí krátkodobých závazků zvolila úvěr, naopak došlo ke zhoršení. Rentabilita aktiv jednoznačně lépe hodnotí stáj Alfa.

Rentabilita vlastního kapitálu dosahuje výrazně lepší hodnoty u stáje Gama. Je však potřeba zmínit, že stáj Gama má jen velmi malý podíl vlastního kapitálu na bilanční sumě v řádu jednotek procent. Hodnoty rentability vlastního kapitálu tedy v tomto případě nejsou příliš vypovídající.

Graf 11 - Vývoj rentability vlastního kapitálu

Zdroj: vlastní zpracování tabulky č. 19

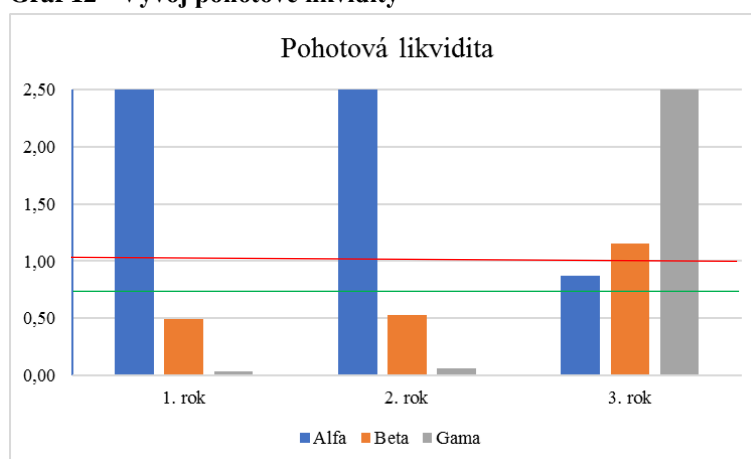
Naproti tomu u stáje Alfa je podíl vlastního kapitálu na bilanční sumě poměrně vysoký. Přestože stáj Gama u tohoto ukazatele dosahuje číselně lepších výsledků, nejlépe hodnocená v tomto případě je stáj Alfa. U této stáje je patrné pozvolné zvyšování hodnot rentability vlastního kapitálu. Rentabilita tržeb dosahuje v prvních dvou letech lepších hodnot u stáje Gama, nicméně nejedná se o velké rozdíly. Navíc v roce 2014 došlo u stáje Alfa ke zlepšení, což už stáje Gama naopak neplatí a situace se zhoršila. S ohledem na časový horizont tedy práce hodnotí jako úspěšnější stáj z pohledu rentability, stáj Alfa.

Hodnoty obratu aktiv jsou nejlepší pro stáj Beta. V průběhu sledovaných let se hodnoty držely kolem 1, nikdy neklesly pod toto minimum. Drží se tedy doporučených hodnot dle metodiky práce. Obrat aktiv u stáje Alfa má mírně zhoršující se tendenci v důsledku investování dalšího kapitálu do podnikání, nicméně nejhorších hodnot v tomto případě dosahuje stáj Gama. Hodnoty obratu zásob nejsou dobré ani pro jednu ze stájí. Ve všech třech případech by bylo třeba lépe hospodařit se zásobami. Za současné situace se zásoby ve všech srovnávaných stájích obrátí 20 až 30krát za rok, což je velmi vysoké číslo. Doporučené hodnoty obratu zásob se pohybují v rozmezí 4-6,5 obrátek za rok. Tohoto optima zdaleka nedosahuje ani jedna ze stájí. Co se týká obratu pohledávek, dalo by se říci, že nejlépe je na tom stáj Beta, která na konci roku 2009 dokonce neeviduje žádnou neuhrazenou pohledávku. Přitom ale tento rok, oproti ostatním srovnávaným letům, není nijak výkonově podprůměrný. Velmi dobře si také vedla stáj Alfa, u které je patrný pokles doby splatnosti pohledávek. I když jsou tato čísla až příliš malá oproti běžné splatnosti faktur (14-30 dní), pro stáje nepředstavují riziko. U stáje Gama je pak viditelné zhoršení, kdy v roce 2013 průměrná doba

splatnosti pohledávek dosahuje až 58,28 dní. V oblasti zvolených ukazatelů aktivity je na tom nejlépe stáj Beta.

Běžná likvidita v roce 2012 je u stáje Alfa příliš vysoká, nicméně zde činily krátkodobé pohledávky pouze 4 tisíce Kč, což je velmi malá hodnota. V dalším roce se již objevuje snížení běžné likvidity a v roce 2014 dokonce již dosahuje doporučené hodnoty 2,5. Tento vývoj v čase je způsoben růstem hodnoty krátkodobých pohledávek u stáje Alfa. U stáje Beta dosahovaly hodnoty běžné likvidity příliš malých hodnot, v roce 2011 však došlo ke zlepšení a stáj Beta se tak dostala na dolní doporučenou hranici. Stáj Gama má v tomto ohledu nejhorší výsledky, protože v prvních dvou letech jsou hodnoty běžné likvidity prvního stupně příliš nízké, v roce 2014 naopak příliš vysoké.

Graf 12 - Vývoj pohotovosti likvidity

Zdroj: vlastní zpracování tabulky č. 19

Likvidita druhého stupně dosahuje nižších hodnot. U stáje Alfa jsou však hodnoty v prvních dvou srovnávaných letech opět příliš vysoké. Graf 12 zobrazuje vývoj pohotovosti likvidity ve sledovaných letech. Na rozdíl od předchozího grafu je zde zvoleno označení sledovaných let jako 1. až 3. rok, vzhledem k tomu, že u stáje Beta byly sledovány jiné roky než u ostatních dvou stájí. V grafu je znázorněna dolní (zeleně) a horní (červeně) doporučená hranice pro pohotovostní likviditu, osa číselných hodnot je zkrácena kvůli lepší přehlednosti grafu. V roce 2014 je u stáje Alfa patrné zlepšení, kdy hodnota 0,87 patří do optimálního rozmezí 0,7-1. Stáj Beta ani v jednom ze sledovaných let ideálních hodnot pohotovosti likvidity nedosahuje, nicméně stále je na tom lépe než stáj Gama. Stáj Gama opět v prvních dvou sledovaných letech dosahuje příliš nízkých hodnot, naopak v roce 2014, v důsledku výrazného poklesu krátkodobých pohledávek, hodnoty dosahují příliš vysokého čísla.

Hodnoty okamžité likvidity jsou u všech tří srovnávaných stájí poměrně rozkolísané. Ani jedna ze stájí se v časovém horizontu nedrží kolem doporučené hodnoty 0,2. Stáj Alfa se nejvíce přiblížila doporučené hodnotě likvidity třetího stupně v roce 2014, kdy došlo k výraznějšímu nárůstu hodnoty krátkodobých pohledávek oproti předchozím dvěma rokům. Stáj Beta naopak dosahovala lepších hodnot v prvních dvou letech, v roce 2011 pak došlo ke zvýšení okamžité likvidity až na hodnotu 1,09 v důsledku snížení krátkodobých závazků. U stáje Gama je v letech 2012 a 2013 patrná potenciální neschopnost splácet své závazky, jelikož dosahují příliš nízké hodnoty. V roce 2014 je pak patrný nárůst okamžité likvidity, důvodem je, stejně jako u běžné a pohotové likvidity v případě stáje Gama, razantní snížení hodnoty krátkodobých pasiv. V případě likvidity celkově lze pozitivně hodnotit stáj Alfa, u které v roce 2014 došlo ke zlepšení hodnot na hodnoty optimální v případě běžné a pohotové likvidity.

V oblasti vybraných ukazatelů zadluženosti je na tom nejlépe jednoznačně stáj Alfa. Koefficient věřitelského rizika ani v jednom ze sledovaných let nepřesahuje 30 %. Úměrně tomu pak koeficient samofinancování v případě stáje Alfa ani jednou neklesl pod 70 %. Míra zadlužení se u stáje Alfa také pohybuje v doporučených hodnotách do 40 %. Stáj Beta je na tom podstatně hůře, jelikož je financována cizími zdroji ve všech třech letech z více jak 70 %. Míra zadlužení se pak pohybuje v řádu stovek procent, což jsou špatné výsledky. Nejhorší je na tom, co se zadluženosti týká, stáj Gama, která je financována cizími zdroji až z 95 % a více. Míra zadluženosti se pak pohybuje v rádech tisíců procent.

Ze srovnávaných stájí je na tom z ekonomického pohledu finanční analýzy nejlépe stáj Alfa. Ukazatele zadlužení jsou v jejím případě na přijatelné míře, cizí majetek nezdravě nepřevyšuje vlastní zdroje financování. Likvidita sice ve srovnávaných letech nebyla ideální, hodnoty dosahovaly příliš vysokých hodnot, ale je třeba brát v potaz, že to bylo způsobeno především velmi malými krátkodobými závazky v letech 2012 a 2013. Stáj Alfa by jistě měla zapracovat na zvýšení zisku firmy, protože hodnoty rentability se ani zdaleka neblíží doporučeným hodnotám finančně zdravého podniku. Hospodaření stáje by se pak mělo zaměřit na lepší rozložení aktiv, kdy by větší podíl určitě měly mít zásoby.

5.2 Návrh na optimalizaci situace stáje Alfa

Finanční zdraví podniku je závislé zejména na rentabilitě a likviditě dle vztahu číslo 2.1 v metodice práce.

Co se týká rentability, stáj Alfa je ve špatné situaci i přesto, že v roce 2014 došlo k výraznému zlepšení. I tak nejsou hodnoty rentability ani zdaleka blízké hodnotám doporučeným a je třeba, aby se hospodářský výsledek stáje až několikanásobně zvýšil.

Vhodným opatřením pro zlepšení zisku stáje by mohlo být například zavedení další doplňkové činnosti do podnikatelského oboru stáje. Například pokud by stáj do oboru svého podnikání přidala také kovářské služby či přepravu koní. Majitel stáje Alfa disponuje potřebnými oprávněními pro obě tyto činnosti, ale v současné době se jim nevěnuje. Přeprava koní či kování je méně nákladově náročné než provoz stáje a zařazení jedné nebo obou těchto činností by výrazně prospělo rentabilitě vložených prostředků stáje. Dalším vhodným opatřením by mohlo být zvýšení ceny ustájení o nepatrnou částku, například na zaokrouhlenou sumu 6 000,- Kč místo původních 5 800,- Kč za měsíc.

5.2.1 Zařazení kovářské činnosti

V případě zařazení kovářské činnosti do oboru podnikání stáje Alfa by ročně bylo potřeba vynaložit následující náklady (předpoklad okování v průměru 5 koní za 1 pracovní den, 240 pracovních dní v roce, průměrná cesta zejména po Praze a okolí 30 km):

- průměrná cena 1 ks podkovy včetně pomocného materiálu 170,- Kč
- dopravné 1 km 4,- Kč
- ostatní náklady za měsíc 15 000,- Kč

Za předpokladu, že bude okováno v průměru 5 koní v průběhu jednoho pracovního dne (rok = 240 pracovních dní) by náklady na podkovy činily ročně 816 000 Kč.

Náklady na dopravu by činily ročně 144 000,- Kč v případě, že cesta k jednomu zákazníkovi bude průměrně 30 km (ze stáje i do stáje včetně).

Ostatní náklady by činily 180 000,- Kč za rok.

Celkové náklady na kování koní za daných předpokladů by majitele stáje nákladově vyšly na 1 140 000,- Kč za rok.

Příjmy z kovářské činnosti by byly následující:

- 1 okovaný kůň včetně odborného předchozího ošetření kopyt 1 500,- Kč
- paušál za dopravu (do 30 km po Praze a okolí) 200,- Kč

Za daných předpokladů by tedy příjmy z kování koní byly ročně 1 800 000,- Kč.

Za dopravu by ročně bylo utrženo 240 000,- Kč.

Celkový příjem za kování koní za daných podmínek by činil 2 040 000,- Kč.

Výnosy při zařazení kovářské činnosti, za předpokladu 5 okovaných koní průměrně za 1 pracovní den při 240 pracovních dnech v roce a s předpokladem paušálu za dopravu k jednomu zákazníkovi, by se hrubý hospodářský výsledek před zdaněním zvýšil o 900 000,- Kč za rok.

5.2.2 Zařazení přepravy koní

Za předpokladu, že by se majitel stáje sám, kromě provozu stáje, začal věnovat také kovářské činnosti, nezbylo by mu mnoho času na další plnohodnotné provozování služeb přepravce koní. Následující návrh tedy předpokládá, že se přepravě koní bude stáj věnovat jen velmi okrajově a budou provedeny 2 přepravy koní měsíčně po České republice, přičemž první 200 km, druhá 75 km.

Náklady na provoz přepravy koní by byly následující:

- pohonné hmoty 1 km 4,- Kč
- nájem přívěsu pro koně (stáj nedisponuje vlastním) 250,-
- ostatní náklady na 1 cestu 250,- Kč

Za dvoustakilometrovou cestu by tedy náklady činily 800,- Kč za PHM, nájem přívěsu 250,- Kč, ostatní náklady 250,- Kč. Celkem 1 300,- Kč.

Za sedmdesátipětakilometrovou cestu by náklady majitele vyšly na 300,- Kč za PHM, nájem přívěsu 250,- Kč, ostatní náklady 250,- Kč. Celkem 800,- Kč.

Celkové měsíční náklady by tedy byly 2 100,- Kč, roční pak 25 200,- Kč.

Příjmy z přepravy koní by byly následující:

- přeprava 1 km přívěsem 10,- Kč
- pronájem přívěsu pro koně 500,- Kč

Výnosy z dvoustakilometrové přepravy by činily 2 500,- Kč, ze sedmdesátipětakilometrové pak 1 250,- Kč. Celkem za měsíc 3 750,- Kč, ročně pak 45 000,- Kč.

Roční zisk stáje Alfa by se v případě zařazení takovéto příležitostné přepravy koní zvýšil o 19 800,- Kč.

5.2.3 Zvýšení ceny ustájení

Pokud by stáj Alfa zvýšila ustájení o 200,- Kč na měsíc (tedy na zaokrouhlenou sumu 6 000,- Kč) při plném obsazení stáje, výnosy stáje za ustájení by se ročně zvýšily o

43 200,- Kč. Zvýšení ceny o 200,- Kč za měsíc by vzhledem k lokaci stáje nemělo být pro majitele koní nepřijatelným problémem. Jedná se v poměru k ceně ustájení o malou sumu a je tedy předpokládáno, že majitelé koní budou ochotni platit za ustájení i 6000,- Kč měsíčně.

Hodnoty ukazatelů likvidity jsou na tom podstatně lépe, než ukazatele rentability a alespoň v posledním sledovaném roce 2014 se pohybovaly v okolí doporučených hodnot.

Majitel stáje by se měl zamyslet nad rovnoměrnějším rozložením oběžného a dlouhodobého majetku. V současné chvíli představuje dlouhodobý majetek až 95 % na celkové bilanční sumě, což je příliš velký podíl. Větší důraz by měl být kladen na plánování zásob, ve sledovaných letech byly hodnoty zásob příliš nízké a doba obratu zásob byla velmi krátká.

Dále by stáji Alfa prospělo drobné zvýšení zásob peněžních prostředků na bankovním účtu a v pokladně. Zajistilo by to optimální hodnotu okamžité likvidity. Hodnota peněžních prostředků na konci roku 2014 činila pouhé 3 tisíce korun. Pokud by však byly peněžní prostředky například na bankovním účtu navýšeny o 2 tisíce korun a v pokladně také o 2 tisíce korun (celkem navýšení peněžních prostředků o 133 %), potom by okamžitá likvidita dosahovala hodnoty 0,18. Tato hodnota už by se dala považovat za optimální.

V neposlední řadě je třeba se zamyslet nad množstvím dlouhodobého majetku. V poměru s velikostí stáje a s ročním obratem tržeb je jeho hodnota příliš vysoká. Stáji by se tedy vyplatilo rozšířit své kapacity s tím majetkem, který již má k dispozici, tzn. bez dalších investic. V tuto chvíli je třeba využít potenciálu majetku a možností. O tom, že se stáji vyplatilo své kapacity rozšířit, jasně svědčí i pozitivní vývoj téměř všech ukazatelů v roce 2014, kdy k rozšíření došlo.

6 Závěr

Práce v teoretické části podrobně vymezuje právní i zootechnické podmínky a standardy v oblasti ustájování a chovu koní. Podmínek, které by při poskytování ustájení koní měly být dodrženy, je nepřehledné množství. Práce charakterizuje jak zásady, které by při ustájování koní měly platit, tak i jednotlivé typy ustájení, které se mohou vyskytovat. Nedílnou součástí teoretických východisek pak jsou také zásady welfare. Dále je v teoretické části popsán trend počtů koní v České republice a k tomu vypracována trendová funkce.

Smyslem práce bylo zhodnocení ekonomické situace prvotní stáje Alfa vybranými metodami finanční analýzy, následné srovnání s ekonomickou situací se stejnou stájí v době, kdy byla vedena jako spolek – tělovýchovná jednota a také s jinou stájí srovnatelného druhu. Na závěr je vypracován návrh na optimalizaci ekonomické situace stáje Alfa formou doporučení zařazení doplňkových služeb v oblasti péče o koně do oboru podnikání.

V první části vlastní práce charakterizuje primární stáj Alfa. Je provedeno srovnání s teoretickými východisky a zhodnocení, že všechny podmínky a standardy vyjmenované v teoretické části stáj splňuje, a tedy vyhovuje pro poskytování ustájení koní. Dále jsou vymezeny vstupy výrobního faktoru a jednoduchá kalkulace poskytování služeb stáje. Nedílnou součástí je pak charakteristika dalších dvou stájí, kde je opět provedeno zhodnocení, že stáje vyhovují požadavkům a podmínkám pro ustájení koní. Výstupem rozhovoru s provozovateli všech tří stájí jsou zejména účetní výkazy v přílohách práce. Na základě těchto podkladů pak byla provedena finanční analýza.

V další části byla provedena finanční analýza pomocí vybraných metod dle metodiky práce a zhodnocení výsledků analýzy. V neposlední řadě byla provedena komparace ekonomické situace všech tří stájí, z čehož vyplývá, že nejlépe je na tom ekonomicky s ohledem na časový vývoj stáj Alfa. Přestože v současnosti dosahuje velmi malého zisku, je soběstačná a provozuschopná beze ztráty.

Dále je pak proveden návrh na optimalizaci situace stáje Alfa, který řeší zejména zvýšení zisku stáje. Navrhnuty jsou tři alternativy: mírné zdražení ustájení a zařazení dopravy koní či kování koní do předmětu podnikání. Majitel sice disponuje potřebnými povoleními, pouze se těmto činnostem v současné chvíli nevěnuje. Jako nejvýnosnější z těchto návrhů se ukázala varianta zařazení kovářské činnosti do předmětu podnikání, kdy by se zisk stáje mohl zvýšit až o 900 000,- Kč za rok. Je však třeba brát v potaz nutné investice spojené se zařazením této činnosti do podnikání, které ve výpočtu varianty nebyly

zohledněny. Návrh s dopravou koní byl zaměřen pouze na okrajové poskytování této služby, jelikož zde byl předpoklad, že majitel by se již naplno věnoval kovářství, a tak by nezbývalo příliš mnoho času na přepravování koní. Zahrnutí takovéto okrajové přepravy koní by zvýšilo zisk o 19 800,- Kč za rok. Posledním návrhem je drobné zvýšení ustájení o 200,- Kč za měsíc, toto opatření by stáji Alfa přineslo ročně navíc 43 200,- Kč.

Ekonomickou situaci stáje Alfa by také mohlo zlepšit lepší rozložení aktiv. V návrhu na optimalizaci práce se vyskytuje případ, kdy by peněžní prostředky v pokladně a na bankovním účtu dohromady byly zvýšeny o 133 %. Potom by stáj Alfa dosáhla optimální hodnoty pohotové likvidity.

7 Bibliografie

Tištěné zdroje:

- Appleby, Michael. 2011.** *Animal welfare*. Wallingford : CABI, 2011. ISBN 978-1-84593-659-4.
- Bláha, Zdeněk Sid a Irena, Jindřichovská. 2006.** *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. Praha : Management Press, 2006. ISBN 80-7261-145-3.
- Dušek, Jaromír. 2007.** *Chov koní*. Praha : Nakladatelství Brázda, s.r.o., 2007. ISBN 80-209-0352-6.
- Fraser, Andrew Ferguson. 2010.** *The behaviour and welfare of the horse*. Wallingford : CABI, 2010. ISBN 978-1-84593-629-7.
- Guerard, John B. 2013.** *Introduction to financial forecasting in investment analysis*. New York : Springer, 2013. ISBN 978-1-4614-5238-6.
- Hrdý, Milan a Krechovská, Michaela. 2009.** *Finance podniku*. Praha : Wolters Kluwer, 2009. ISBN 978-80-7357-492-5.
- Jiříček, Petr a Morávková, Magda. 2008.** *Finanční analýza*. Jihlava : Vysoká škola polytechnická Jihlava, 2008. ISBN 978-80-87035-14-6.
- Kalouda, František. 2016.** *Finanční analýza a řízení podniku*. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. ISBN 978-80-7380-591-3.
- Knápková, Adriana a Pavelková, Drahomíra. 2013.** *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2013. ISBN 978-80-247-4456-8
- Máče, Miroslav. 2013.** *Účetnictví a finanční řízení*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2013. ISBN 978-247-4574-9.
- McIlWraith. 2011.** *Equine welfare*. Ames, Iowa : Wiley-Blackwell, 2011. ISBN 1405187638.
- Misař, Drahošlav. 2011.** *Vývoj chovu koní v Čechách, na Moravě a na Slovensku*. Praha : Nakladatelství Brázda, s.r.o., 2011. ISBN 978-80-209-0383-9.
- Navrátil, Jan. 2007.** *Základy chovu koní*. Praha : Ústav zemědělských a potravinářských informací, 2007. ISBN 978-80-7271-186-4.
- Pešková, Radka a Jindřichovská, Irena. 2011.** *Finanční analýza*. Praha : Vysoká škola ekonomie a managementu, 2011. ISBN 978-80-86730-80-6.
- Růčková, Petra. 2010.** *Finanční analýza*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2010. ISBN 978-80-247-3308-1.
- Sedláček, Jaroslav. 2011.** *Finanční analýza podniku*. Brno : Computer Press, a.s., 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.
- Svoboda, Pavel. 2010.** *Úvod do evropského práva*. Praha : C.H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-313-4.
- Štrupl, Jan a kol. 1983.** *Chov koní*. Praha : Státní zemědělské nakladatelství, 1983. ISBN 80-070-0766-0.
- Vochozka, Marek. 2011.** *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2011. ISBN 978-80-247-3647-1.
- Waran, Natalie. 2007.** *The welfare of horses*. Auckland : Springer, 2007. 978-0-306-48215-1.

Elektronické zdroje:

McDowell, David M. 2009. Equine Industry, welfare guidelines, compedium for horses, ponies and donkeys: NATIONAL EQUINE WELFARE COUNCIL (NEWC). *NATIONAL EQUINE WELFARE COUNCIL (NEWC)*. [Online] 2009. [Citace: 5. Listopad 2016.] <http://www.newc.co.uk/wp-content/uploads/2011/10/Equine-Brochure-09.pdf>.

MZe, Ministerstvo zemědělství. 2016. Svaz soukromých chovatelů koní. *Web Svazu soukromých chovatelů koní*. [Online] 2016. [Citace: 5. Listopad 2016.] http://blog.chov-koni.cz/wp-content/uploads/2014/07/III.-Vlastn%C3%AD-materi%C3%A1l-Koncepce-chovu-kon%C3%AD-v-%C4%8CR-bez-p%C5%99%C3%ADloh-8_7_2014.docx.

8 Přílohy

Příloha 1 - Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu – Alfa	75
Příloha 2 - Výkaz zisku a ztrát ve zjednodušeném rozsahu – stáj Alfa	76
Příloha 3 - Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu – Beta	77
Příloha 4 - Výkaz zisků a ztrát ve zjednodušeném rozsahu – Beta	78
Příloha 5 - Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu - Gama.....	79
Příloha 6 - Výkaz zisku a ztrát ve zjednodušeném rozsahu – Gama	80

Příloha 1 - Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu – Alfa

Rozvaha k 31.12. - stáj Alfa				
		Netto (v tis. Kč)		
		2014	2013	2012
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 07 + 14)	2 096	1 732	1 314
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 až 06)	2 001	1 612	1 194
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	2 001	1 612	1 194
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0
C.	Oběžná aktiva (ř. 08 + 09 + 12 + 1+ 13)	95	120	120
C. I.	Zásoby	62	58	56
C. II.	Pohledávky (ř. 10 + 11)	30	42	50
C. II. 1	Dlouhodobé pohledávky	0	0	0
2	Krátkodobé pohledávky	30	42	50
C. III.	Krátkodobý finanční majetek	3	20	14
C. IV.	Peněžní prostředky	3	20	14
D.	Časové rozlišení aktiv	0	0	0
	PASIVA CELKEM (ř. 16 + 23 + 28)	2 096	1 732	1 314
A.	Vlastní kapitál (ř. 17 až 22)	1 542	1 505	1 010
A. I.	Základní kapitál	1 500	1 500	1 000
A. II.	Ážio a kapitálové fondy	0	0	0
A. III.	Fondy ze zisku	0	0	0
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 96 + 98)	0	0	0
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	42	5	10
A. VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku	0	0	0
B. + C.	Cizí zdroje (ř. 24 + 25)	554	227	304
B. I.	Rezervy	0	0	0
C.	Závazky (ř. 26 + 27)	554	227	304
C. I.	Dlouhodobé závazky	516	212	300
C. II.	Krátkodobé závazky	38	15	4
D.	Časové rozlišení pasiv	0	0	0

Příloha 2 - Výkaz zisku a ztrát ve zjednodušeném rozsahu – stáj Alfa
Výkaz zisku a ztrát - stáj Alfa

Označení	TEXT	Číslo řádku	Skutečnost v účetním období (v tis. Kč)		
			2014	2013	2012
a	b	c			
I.	Tržby za prodej zboží	1	0	0	0
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	2	0	0	0
+	Obchodní marže (ř. 01 - 02)	3	0	0	0
II.	Výkony	4	1798	1582	1402
B.	Výkonová spotřeba	5	426	419	405
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 05)	6	1372	1163	997
C.	Osobní náklady	7	511	502	498
D.	Daně a poplatky	8	10	9	9
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	9	801	645	477
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	10	0	0	0
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	11	0	0	0
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	12	0	0	0
IV.	Ostatní provozní výnosy	13	0	0	0
H.	Ostatní provozní náklady	14	0	0	0
V.	Převod provozních výnosů	15	0	0	0
I.	Převod provozních nákladů	16	0	0	0
*	Provozní výsledek hospodaření (ř. 06 - 07 - 08 - 09 + 10 - 11 - 12 + 13 - 14 + (-15) - (-16))	17	50	7	13
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	18	0	0	0
J.	Prodané cenné papíry a podíly	19	0	0	0
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	20	0	0	0
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	21	0	0	0
K.	Náklady z finančního majetku	22	0	0	0
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	23	0	0	0
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	24	0	0	0
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	25	0	0	0
X.	Výnosové úroky	26	0	0	0
N.	Nákladové úroky	27	0	0	0
XI.	Ostatní finanční výnosy	28	0	0	0
O.	Ostatní finanční náklady	29	1	1	1
XII.	Převod finančních výnosů	30	0	0	0
P.	Převod finančních nákladů	31	0	0	0
*	Finanční výsledek hospodaření (ř. 18 - 19 + 20 + 21 - 22 + 23 - 24 - 25 + 26 - 27 + 28 - 29 + (-30) - (-31))	32	-1	-1	-1
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	33	7	1	2
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 17 + 32 - 33)	34	42	5	10
XIII.	Mimořádné výnosy	35	0	0	0
R.	Mimořádné náklady	36	0	0	0
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	37	0	0	0
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 35 - 36 - 37)	38	0	0	0
T.	Převod podílů na výsledku hospodaření společníkům(+/-)	39	0	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 34 + 38 - 39)	40	42	5	10
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 40 + 37 + 33 + 39)	41	49	6	12

Příloha 3 - Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu – Beta

Rozvaha k 31.12. - stáj Beta				
		Netto (v tis. Kč)		
		2011	2010	2009
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 07 + 14)	589	594	556
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 až 06)	513	521	503
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	513	521	503
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0
C.	Oběžná aktiva (ř. 08 + 09 + 12 + 1+ 13)	76	73	53
C. I.	Zásoby	23	19	15
C. II.	Pohledávky (ř. 10 + 11)	3	5	0
C. II. 1	Dlouhodobé pohledávky	0	0	0
C. II. 2	Krátkodobé pohledávky	3	5	0
C. III.	Krátkodobý finanční majetek	50	49	38
C. IV.	Peněžní prostředky	50	49	38
D.	Časové rozlišení aktiv	0	0	0
	PASIVA CELKEM (ř. 16 + 23 + 28)	589	594	556
A.	Vlastní kapitál (ř. 17 až 22)	152	111	144
A. I.	Základní kapitál	185	111	143
A. II.	Ážio a kapitálové fondy	0	0	0
A. III.	Fondy ze zisku	0	0	0
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 96 + 98)	0	0	0
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	-33	0	1
A. VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku	0	0	0
B. + C.	Cizí zdroje (ř. 24 + 25)	437	483	412
B. I.	Rezervy	0	0	0
C.	Závazky (ř. 26 + 27)	437	483	412
C. I.	Dlouhodobé závazky	391	380	335
C. II.	Krátkodobé závazky	46	103	77
	Závazky z obchodních vztahů	26	3	27
	Závazky ostatní	20	100	50
	<i>C.II.8.5. Stát - daňové závazky a dotace</i>	20	100	50
D.	Časové rozlišení pasiv	0	0	0

Příloha 4 - Výkaz zisků a ztrát ve zjednodušeném rozsahu – Beta

Výkaz zisku a ztrát - stáj Beta

Označení	TEXT	Číslo řádku	Skutečnost v účetním období (v tis. Kč)		
			2011	2010	2009
a	b	c			
I.	Tržby za prodej zboží	1	0	0	0
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	2	0	0	0
+	Obchodní marže (ř. 01 - 02)	3	0	0	0
II.	Výkony	4	634	631	630
B.	Výkonová spotřeba	5	460	421	426
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 05)	6	174	210	204
C.	Osobní náklady	7	0	0	0
D.	Daně a poplatky	8	1	1	1
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	9	174	208	201
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálů	10	232	0	0
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálů	11	263	0	0
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	12	0	0	0
IV.	Ostatní provozní výnosy	13	0	0	0
H.	Ostatní provozní náklady	14	0	0	0
V.	Převod provozních výnosů	15	0	0	0
I.	Převod provozních nákladů	16	0	0	0
*	Provozní výsledek hospodaření (ř. 06 - 07 - 08 - 09 + 10 - 11 - 12 + 13 - 14 + (-15) - (-16))	17	-32	1	2
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	18	0	0	0
J.	Prodané cenné papíry a podíly	19	0	0	0
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	20	0	0	0
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	21	0	0	0
K.	Náklady z finančního majetku	22	0	0	0
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	23	0	0	0
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	24	0	0	0
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	25	0	0	0
X.	Výnosové úroky	26	0	0	0
N.	Nákladové úroky	27	0	0	0
XI.	Ostatní finanční výnosy	28	0	0	0
O.	Ostatní finanční náklady	29	1	1	1
XII.	Převod finančních výnosů	30	0	0	0
P.	Převod finančních nákladů	31	0	0	0
*	Finanční výsledek hospodaření (ř. 18 - 19 + 20 + 21 - 22 + 23 - 24 - 25 + 26 - 27 + 28 - 29 + (-30) - (-31))	32	-1	-1	-1
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	33	0	0	0
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 17 + 32 - 33)	34	-33	0	1
XIII.	Mimořádné výnosy	35	0	0	0
R.	Mimořádné náklady	36	0	0	0
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	37	0	0	0
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 35 - 36 - 37)	38	0	0	0
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	39	0	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 34 + 38 - 39)	40	-33	0	1
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 40 + 37 + 33 + 39)	41	-33	0	1

Příloha 5 - Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu - Gama

Rozvaha k 31.12. - stáj Gama				
		Netto (v tis. Kč)		
		2014	2013	2012
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 07 + 14)	5 725	6 324	6 426
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 až 06)	5 411	5 912	6 121
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	5 411	5 912	6 121
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	0		0
C.	Oběžná aktiva (ř. 08 + 09 + 12 + 1+ 13)	314	412	255
C. I.	Zásoby	54	63	66
C. II.	Pohledávky (ř. 10 + 11)	223	276	64
C. II. 1	Dlouhodobé pohledávky	0	0	0
2	Krátkodobé pohledávky	223	276	64
C. III.	Krátkodobý finanční majetek	37	73	137
C. IV.	Peněžní prostředky	37	73	137
D.	Časové rozlišení aktiv	0	0	38
	PASIVA CELKEM (ř. 16 + 23 + 28)	5 725	6 324	6 426
A.	Vlastní kapitál (ř. 17 až 22)	217	209	212
A. I.	Základní kapitál	200	200	200
A. II.	Ážio a kapitálové fondy	0	0	0
A. III.	Fondy ze zisku	0	0	0
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 96 + 98)	0	0	0
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	17	9	12
A. VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku	0	0	0
B. + C.	Cizí zdroje (ř. 24 + 25)	5 508	6 115	6 214
B. I.	Rezervy	0	0	0
C.	Závazky (ř. 26 + 27)	5 508	6 115	6 214
C. I.	Dlouhodobé závazky	5 481	0	0
C. II.	Krátkodobé závazky	27	6 115	6 214
D.	Časové rozlišení pasiv	0	0	0

Příloha 6 - Výkaz zisku a ztrát ve zjednodušeném rozsahu – Gama

Výkaz zisku a ztrát - stáj Gama					
Označení	TEXT	Číslo řádku	Skutečnost v účetním období (v tis. Kč)		
			2014	2013	2012
a	b	c			
I.	Tržby za prodej zboží	1	0	0	8
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	2	0	0	8
+	Obchodní marže (ř. 01 - 02)	3	0	0	0
II.	Výkony	4	1841	1705	1359
B.	Výkonová spotřeba	5	1207	1165	809
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 05)	6	634	540	550
C.	Osobní náklady	7	128	56	33
D.	Daně a poplatky	8	16	21	13
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	9	502	504	482
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	10	10	0	0
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	11	0	0	0
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů nížejších období	12	0	0	0
IV.	Ostatní provozní výnosy	13	35	56	50
H.	Ostatní provozní náklady	14	12	0	57
V.	Převod provozních výnosů	15	0	0	0
I.	Převod provozních nákladů	16	0	0	0
*	Provozní výsledek hospodaření (ř. 06 - 07 - 08 - 09 + 10 - 11 - 12 + 13 - 14 + (-15) - (-16))	17	21	15	15
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	18	0	0	0
J.	Prodané cenné papíry a podíly	19	0	0	0
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	20	0	0	0
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	21	0	0	0
K.	Náklady z finančního majetku	22	0	0	0
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	23	0	0	0
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	24	0	0	0
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	25	0	0	0
X.	Výnosové úroky	26	0	0	0
N.	Nákladové úroky	27	0	0	0
XI.	Ostatní finanční výnosy	28	0	0	0
O.	Ostatní finanční náklady	29	1	4	1
XII.	Převod finančních výnosů	30	0	0	0
P.	Převod finančních nákladů	31	0	0	0
*	Finanční výsledek hospodaření (ř. 18 - 19 + 20 + 21 - 22 + 23 - 24 - 25 + 26 - 27 + 28 - 29 + (-30) - (-31))	32	-1	-4	-1
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	33	3	2	2
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 17 + 32 - 33)	34	17	9	12
XIII.	Mimořádné výnosy	35	0	0	0
R.	Mimořádné náklady	36	0	0	0
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	37	0	0	0
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 35 - 36 - 37)	38	0	0	0
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	39	0	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 34 + 38 - 39)	40	17	9	12
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 40 + 37 + 33 + 39)	41	20	11	14